

MŪŠŲ VILNIŲ

NAMAI MYLINTIEMS MIESTĄ

Mano kiemās –
visas miestas

Šiuolaikinio miestiečio
būstas – koks jis?

Aludarių g.
apylinkės TOP

YIT

Vilnius – istorijas pasakojantis miestas

6 metrai – tik tiek Tauro kalnas nusileidžia Gedimino aukščiu, bet ne istorijomis, kurių pirmoji gimė kunigaikščiui šioje vietoje susapnavus garsiausią miesto sapną apie Vilniaus įkūrimą. Būtent čia įsižiebė ir Nepriklausomybės aušra, o netrukus ant Tauro kalno sugrįš miesto kultūros erdvė – Nacionalinė koncertų salė, tapsianti ne tik Lietuvos, bet ir Europos meno simboliu.

Tarp Tauro kalno ir Lukiškių duris netrukus atvers ir „Matau Vilnių“ namai. Vieta, kadaise buvusi sostinės priemiesčiu, dabar tampa atgimstančia centro dalimi, kviečiančia įsikurti pačioje miesto širdyje. Ten, kur Vilnius pilnas legendų, žalios gamtos, kur aplink verda gyvenimas ir pribloškianti urbanistinė panorama. Ten, kur keliai namo trumpiausi, o jaukūs vakarai – ilgiausi.

Verskite šio žurnalo puslapius, išgirskite, kokias istorijas pasakoja miestas, ir pajuskite, koks gyvenimas laukia pravėrus „Matau Vilnių“ namų duris.

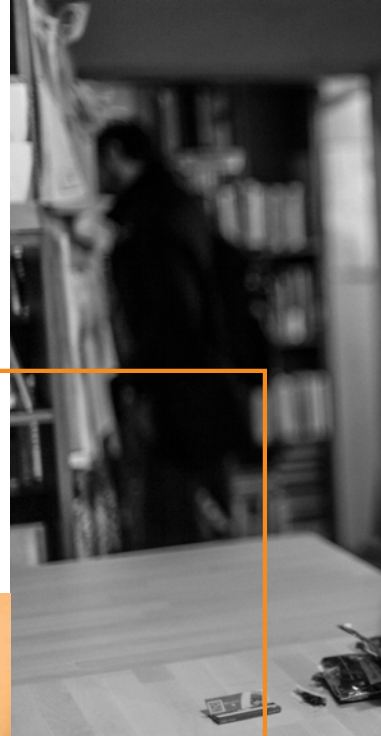
**Linkėjimai visiems,
mylintiems miestą**

„Gatvės gyvos“ įkūrėjas: Savo istoriniais turtais Vilnius primena neišsemiamą šulinį

NUOTR. A. KERTENYTĖ

Prieš keletą metų jis pasiūlė vilniečiams atrasti ne tik Vilniaus miesto centrą, bet ir jį supančių rajonų paslaptis. Pirmosiomis ekskursijomis susidomėjo draugai, o jau netrukus tekdavo tais pačiais maršrutais keliauti kelis kartus – vienu ypu netilpdavo visi norintys. Darbą banke į gido profesiją iškeitęs projekto „Gatvės gyvos“ įkūrėjas Albertas Kazlauskas įsitikinęs, kad visi Vilniaus rajonai turi ką papasakoti kiekvienam – tereikia juos išgirsti.

NUOTR. A. KERTENYTĖ

Projektas „Gatvės gyvos“ jau keletą metų vilniečius ir miesto svečius kviečia susipažinti su neatrastu Vilniumi. Kaip gimė šių ekskursijų idėja?

Neturėjau tikslo organizuoti masines ekskursijas. Pusantrų metų iki projekto pradžios gavau gido pažymėjimą, bet jis visą tą laiką gulėjo stalčiuje. Pirmą kartą juo pasinaudojau nusprendęs pakeisti esamą darbą biure. Kol neturėjau jokių sutarčių ir kontraktų, pirmas ekskursijas vedžiau savo draugams – sulaukiau teigiamų atsiliepimų ir rekomendacijų, o norinčių pažinti Vilnių daugėjo. Vi sa tai pranoko lūkesčius – sukūriau „Gatvės gyvos“ puslapį feisbuke, o žinios apie vedamas ekskursijas pasklido dar plačiau.

Kaip manote, kas lėmė šio projekto populiarumą?

Manau, kad priežasčių buvo ne viena. Pirmiausia, mūsų formatas neįpareigoja iš anksto įsigyti bilietų ar registruotis į ekskursijas. Su tuo susijusi ir antra priežastis – prisijungti prie ekskursijų gali bet kas. Trečia, renkamės originalią nišą – kviečiame pažinti Vilnių ir jo istoriją, susipažįstant su miesto rajonais bei jų praeitimi.

Ekskursijų dalyvius vedame į vietas, kurios atrodo niekuo neypatingos. Arba į visiškai nematytas erdves, kurios, regis, yra šalia kiekvieno vilniečio kasdienio maršruto. Galbūt padeda ir tai, kad aš ir mano bičiuliai stengiamės informaciją apie miestą pateikti paprastai ir suprantamai kiekvienam smalsiam miestiečiui. Žinoma, tai neatleidžia nuo atsakomybės rinkti informaciją ir ją pasakoti profesionaliai.

„Gatvės gyvos“ projektas gyvuoja jau penktus metus, tačiau ekskursijų populiarumas nemažėja. Kaip atrandate mieste vis naujų objektų ir istorijų?

Vargu, ar galėčiau apibrėžti vieną konkretų kriterijų – dažniausiai objektus renkuosi subjektyviai, savo asmenine nuožiūra. Aklai bedu pirštu į žemėlapį ir tame rajone ieškau įvairių užkabinančių, dėmesį patraukiančių objektų bei detalių, renku apie juos informaciją, o iš jos lipdau pasakojimą.

Pasakojimas ekskursijos metu labai skiriasi nuo istorinės knygos skaitymo, todėl objektų pasirinkimą lemia ir geografinės aplinkybės. Visi įdomūs objektai turi būti patogiai pasiekiami pėsčiomis, išsidėstę daugiausia keletos kilometrų atstumu. Kita vertus, jei nedideliame plote objektų daug, prisiimu atsakomybę ir pats nusprendžiu, kas man ir klausytojams gali būti įdomiausia.

Urbanistika – tai tarsi atskiras miesto ir jo gyventojų istorijos pasakojimas. Kas sudomina miestiečius iš naujo atrasti pamirštas sostinės erdves?

Kiekvienas pasakojimas turi rezonuoti su klausytoju. Vienas iš galimų kelių – pradėti nuo visiems žinomų, daugysk girdėtų dalykų, tačiau pakeisti pa-

NUOTR. A. RASIMAVIČIUS

NUOTR. I. GELŪNAS

sakojimo perspektyvą ir atskleisti juos visiškai kitu kampu. Pavyzdžiui, tikriausiai ne visi žinome miesto gatvių ar rajonų pavadinimų kilmę? Atsispyrus nuo to, galima leisti į gilesnius tyrinėjimus ir atverti visiškai nežinomus miesto tapatybės klodus.

Lukiškės ir jų apylinkės – centrinė miesto dalis. Kuo įdomi ši vietovė, kurioje anksčiau veikė alaus darykla?

Kaip jau sakiau, gera istorija prasideda ir nuo mažiausių detalių – pavyzdžiui, tikriausiai bet kuriam miestiečiui natūraliai kyla klausimas, kodėl čia esanti gatvė vadinama Aludarių? Atsakymas į jį išsyk nukelia mus į istoriją, mat dar 1860 m. čia buvo atidaryta alaus darykla, tais laikais žinota „Šopeno“ vardu – ji pavadinta savininko Vilhelmo Šopeno garbei. Beje, šiai istorinei asmenybei skirta ir gatvė netoli miesto stoties.

Sovietmečiu alaus darykla buvo pervadinta „Tauro“ vardu, tačiau jos apylinkės ir toliau išliko industrinės. Kita vertus, pamažu ši miesto dalis atsivėrė ir miestiečiams – visi vyresni vilniečiai jums tikrai papasakotų apie čia veikusį restoraną „Tauro ragas“. Miesto legenda byloja, neva alus į jį tekėdavo vamzdžiais tiesiai iš bravoro.

Ši vietovė išsiskiria ir neeiliniais architektūriniais sprendimais – dėl kalvoto reljefo, ne vienam projektuotojui tekėdavo pasukti galvą. Tą įrodo laiptuotas V. Kudirkos gatvė kylantis Žemės ūkio informacijos ir verslo centro pastatas, įdomus ne tik savo išore, bet ir viduje esančiomis freskomis.

Miestas – gyvas organizmas, kuris nuolat auga, keičiasi ir atsinaujina. Kaip keitėsi ši miesto dalis anksčiau, kokius pokyčius pastebite joje šiandien?

Daugiausiai didelių projektų šiame miesto rajone įvykdyta dar carinės Rusijos laikais – pastatyta minėta alaus darykla, nutiestas Gedimino (tada vadintas Šv. Jurgio vardu) prospektas, pastatyti administraciniai pastatai, įrengta turgaus aikštė. Kai šalia esanti Lukiškių aikštė sovietmečiu tapo reprezentacine, buvo duotas naujas impulsas valstybės institucijų pastatų statybai. Pastaruoju metu bene labiausiai pasikeitė pati Lukiškių aikštė, bet ir kitos kvartalo dalys naujus rūbus matuojasi atskirai ir pamažu.

Keičiasi ir kitos Vilniaus dalys. Kokius pokyčius pastebite visame mieste? Kokį pasakojimą ir istoriją jie kuria?

Nors ir nesu profesionalus urbanistas, matyti ne viena miesto raidos kryptis – jas sunku vertinti vienareikšmiškai, mat pokyčiai kartais vyksta teigiama, o kartais – ir priešinga linkme. Man svarbiausia urbanistikos vertybė – kontekstualumas. Kiekvienas naujas pastatas, kiekvienas miesto plėtros žingsnis turi derėti su tuo, kas yra aplink. Tačiau jei koks nors pastatas, atskira jo detalė ar kitas sprendimas egoistiškai išsišoka, savo spalvomis ir tūriu rėkia tarsi kaprizingas vaikas, man tai kelia abejonių. Tam, kad būtų galima pastatus įvertinti iš istorinio požiūrio taško, reikalinga laiko perspektyva.

Kai kuriose miesto erdvėse verda intensyvus gyvenimas, zuja miestiečiai ir klaidžioja turistai. Kitos primena užmirštas negyvenamas salas. Ko reikia, kad miesto erdvės būtų patrauklios gyventojams ir miesto svečiams?

Vienas iš didžiausių Vilniaus pranašumų – jo „žmogiškas“ mastelis. Tad prieš imantis net menkiausių pokyčių, būtina apgalvoti, ar tai nesugriaus esamo balanso – ar po šių žingsnių sostinė taps jaukesnė, ar, priešingai – labiau atstumianti. Svarbu, kad senų erdvių pertvarkyme ir naujų įrengime dalyvautų kuo daugiau miesto gyventojų. Nors visų vilniečių

NUOTR. A. RASIMAVICIUS

NUOTR. A. RASIMAVICIUS

NUOTR. J. NEFAS

NUOTR. I. NEFAS

NUOTR. I. NEFAS

nuomonės išgirsti neįmanoma, tie, kurie kasdien vaikšto pėsti, važinėja dviračiu ar tiesiog karštą dieną sustoja pailsėti pavėsyje bei apsidairo aplink, gali tiksliai ir iš savo asmeninės patirties pasakyti, kad turi būti tobulintina, o ką reikėtų išsaugoti, kaip yra. Sėkminga miesto plėtros strategija prasideda ne kabinetuose, bet gatvėse.

Gimėte ir užaugote Vilniuje, vedate čia ekskursijas – ar dar liko mieste neatrastų vietų?

Be abejo. Vienas iš didžiausių mano darbo privatumų tas, kad visada yra kas nors nepažinta ir neatrasta. Savo istoriniais turtais Vilnius primena neišsemiamą šulinį.

Dviejų kartų architektai ir besikeičiantis Vilniaus veidas

Architektai Kęstutis Kisielius ir jo sūnus Džiugas, kurių architektūrinis pasiūlymas buvo pasirinktas projektui „Matau Vilnių“, įsitikinę: laikai, kai namai reiškė nesuskaičiuojamą daugybę kambarių, pirtį ir odiniais baldais apsuptą židinį, jau praeityje. Ne vieną gyvenamosios ir viešosios paskirties pastatą kūrę architektai įsitikinę, kad nuolat judantis ir aplinkai jautrus šiuolaikinis žmogus kur kas labiau vertina galimybę gyventi dinamiškoje aplinkoje.

NUOTR. VILNIAUS VAIZDAS NUO TAURO KALNO. LDM ED. 1972

Kintančio gyvenimo būdo atspindys

Architektas K. Kisielius prisimena, kad pirmuosius būstus Vilniaus senamiestyje projektavo dar prieš du dešimtmečius. Jau tada ėmė aiškėti svarbiausi šios gyvenamosios vietos privalumai: „Pagrindinė čia statomų namų vizitinė kortelė – vieta: senojo Vilniaus alsavimas, patogus susisiekimas viešuoju transportu ir pėsčiomis, platus pramogų pasirinkimas. Galiausiai vieta tapo pagrindiniu būsto kokybės rodikliu, mat baldus galima pakeisti, sienas perdažyti, bet perkelti buto iš vienos vietos į kitą neįmanoma.

Anot jo, anksčiau tobulą būstą apibrėžė didelė svetainė, masyvūs baldai, židinytis ir daugybė kambarių, todėl dažnai žmonės kurdavosi už miesto ar jo pašonėje. Šiandien, užuot investavę į priežiūros reikalaujančią, bet nenaudojamą erdvę, gyventojai būstą vertina kur kas lanksčiau.

„Keičiasi žmonių gyvenimo būdas: jie tapo mobili, ėmė daugiau keliauti ir pramogauti, vis mažiau laiko praleidžia virtuvėje ar žiūrėdami televizorių. Iš „pilies visam gyvenimui“ būstas tapo gyvenamąja erdve, kuri atitinka šiandienos poreikius – vaikai gali patogiai pasiekti mokyklą, su draugais galima susitikti aplink esančiose kavinėse, o iš ilgesnio pasivaikščiojimo paprasta namo grįžti pėsčiomis“, – sako architektas.

NUOTR. IŠ LEIDINIO „RESTORANAI IR KAVINĖS“, 1979

leško balanso tarp istorijos ir šiuolaikiškumo

Projekto „Matau Vilnių“ idėja paprasta – tai kvartalas, kuriame galimybė matyti unikalią miesto panoramą harmoningai dera su jaukiu gyvenimu senamiesčio kiemeliuose.

„Nors idėja paprasta, ją įgyvendinant teko pasukti galvą ir sukurti aplinką, kurioje ir pačiam norėtusi gyventi. Dėl šios priežasties stengiasi kiekviename bute sukurti individualumo pojūtį – terasas ant stogo ar prie butų, privatumą suteikiančius balkonų turėklus, įvairaus dydžio kiemelius“, – pasakoja architektas D. Kisieličius. Anot jo, tokie terminai kaip „standartizacija“ ar „kompleksiškumas“ – jau praeityje, nes netrūksta architektūrinių sprendimų, leidžiančių suderinti planavimą ir išskirtinumą. Panašiai architektūroje galima pasiekti vietos istoriškumo ir šiuolaikinių sprendimų dermę – istorinės arkos atkuriamos naujomis priemonėmis, o kuriama architektūrinė įvairovė artima senosioms miesto planavimo tradicijoms.

Pasijusti atgimstančio kvartalo dalimi

Anot architektų, šiuolaikinis Vilniaus gyventojas atgimstančiame rajone galės pajusti komfortiško gyvenimo privalumus aplink alsuojant istorijai.

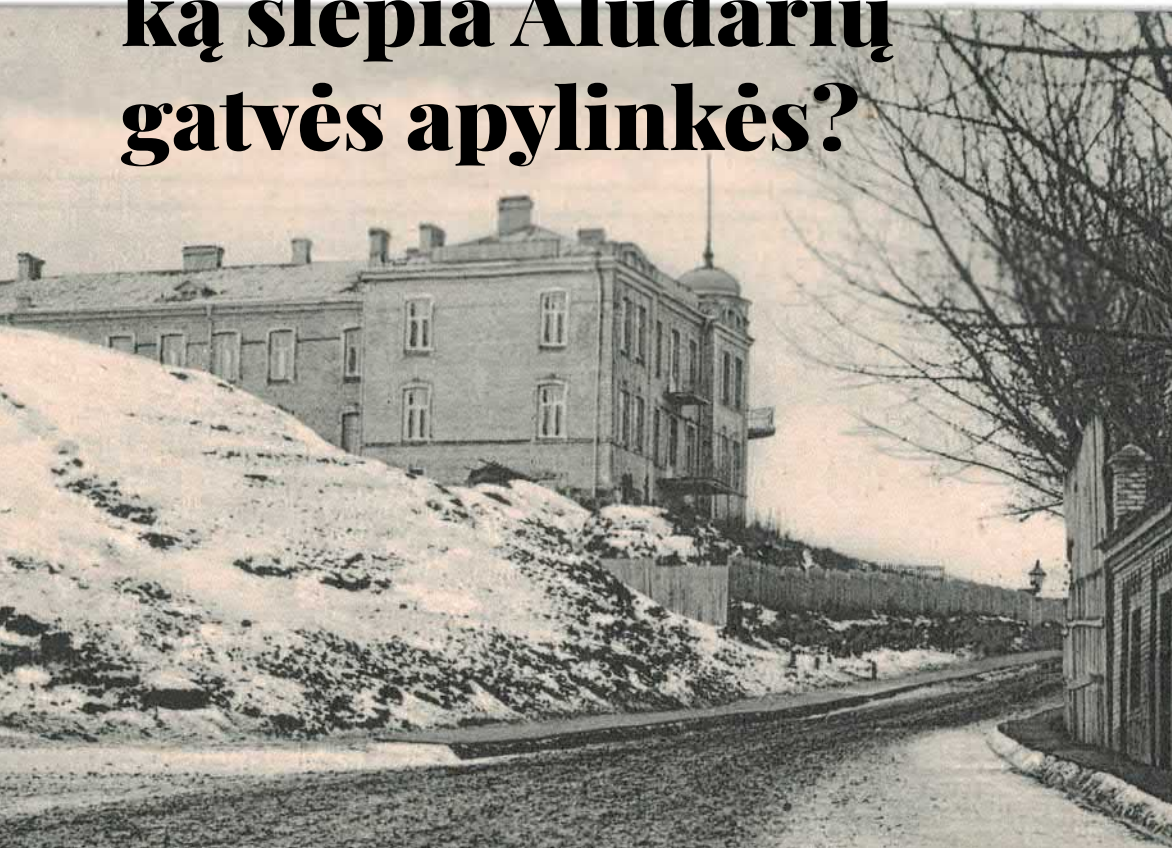
„Papildomą vertę projektui „Matau Vilnių“ kurs ir greta restauruojami istoriniai buvusios V. Šopeno alaus daryklos pastatai. Šalia planuojamas didelis paslaugų kompleksas, o ant Tauro kalno iškils naujoji koncertų salė“, – sako D. Kisieličius. Be to, jis teigia tikintis, kad ilgainiui bus atkurta ir istorinė Aludarių gatvė, senojo miesto urbanistinis audinys, tad šio projekto namai taps autentiška Senamiesčio dalimi.

Architektai pabrėžia, kad kuriant „Matau Vilnių“ siekta išsaugoti kuo daugiau istorinių kultūros vertybių. Viena jų – dailininkės monumentalistės Natalijos Daškovos freska, kuri iki šiol buvo nematoma visuomenei. Baigus projektą, ji bus restauruota ir papuoš vieną iš naujų namų arkų – ją pasigrožėti galės kiekvienas.

NUOTR. V. GULEVIČIUS. LCVA, 1981

Nuo aktyvaus laisvalaikio iki šimtametės istorijos: ką slepia Aludarių gatvės apylinkės?

NUOTR. XX A. PR. ATVIRUKAS. LMAVB

Jei reikėtų sugalvoti sinonimą žodžiui „miestas“, geriausias kandidatas būtų „patogumas“. Gyvenimas miesto širdyje – tai ne tik galimybė aktyviai leisti laisvalaikį, bet ir nuolatinė išskirtinių ir lankytinų objektų apsuptis. Aplink Aludarių gatvę netrūksta galimybių turiningai leisti laiką – nuo ko pradėti pažintį su šiomis apylinkėmis?

Įkvepianti ir atsinaujinusi Neris

Upės – neatsiejamą Vilniaus tapatybės dalis, kuri pašonėje staugė geležinis vilkas ir nuo seniausių laikų kūrėsi miestas. Prieš keletą metų prasidėjusi dešiniojo Nerio kranto rekonstrukcija įsibėgėjo ir šiandien miestiečiai nesunkiai paupiu pasiekia visus aplink centrą esančius rajonus. Ne vienas vilnietis dieną pradeda bėgiodamas paupyje, o dviratininkai gali džiaugtis vaizdingomis kelionėmis.

Tačiau tai dar toli gražu ne viskas – Nerio pakrantės atnaujinimo darbai tęsiasi, tad netrukus centrinės miesto dalies gyventojai galės leisti laiką atnaujintose viešosiose erdvėse, sporto ir lauko gimnastikos aikštelėse, o vėliau – ir kavinėse bei kitose poilsio erdvėse.

Vos per kelias minutes galėsite atsidurti šalia pagrindinės miesto „arterijos“ – nesvarbu, ar ieškosite vaizdingos vietos puodeliui kavos, nuspręsite bėgti krosą ar pasivažinėti dviračiais.

Pašonėje – reprezentacinė miesto aikštė

Lukiškių aikštės istorija prasideda XIX a., kai buvo nutiestas dabartinis Gedimino prospektas. Nuo to laiko ji tapo reprezentacine miesto aikšte ir atminties įprasminimo erdve. Po atnaujinimo Lukiškių

aikštė tapo dar atviresnė vilniečiams – joje vyksta renginiai, mugės, o žaliosios erdvės kviečia išskylauti ar tiesiog pailsėti.

Ne mažiau unikalūs ir aikštės pašonėje įsikūręs fontanas. Jį stebinčios specialios kameros reaguoja į žmogaus judesius, o pagal juos formuojamas vandens srovės aukštis, intensyvumas, fontano apšvietimo spalva.

Tolimesniuose aikštės atnaujinimo planuose – viešojo transporto padėtį gerinanti gatvės rekonstrukcija ir nauji dviračių takai, tad čia galimybių judėti tikrai netrūks.

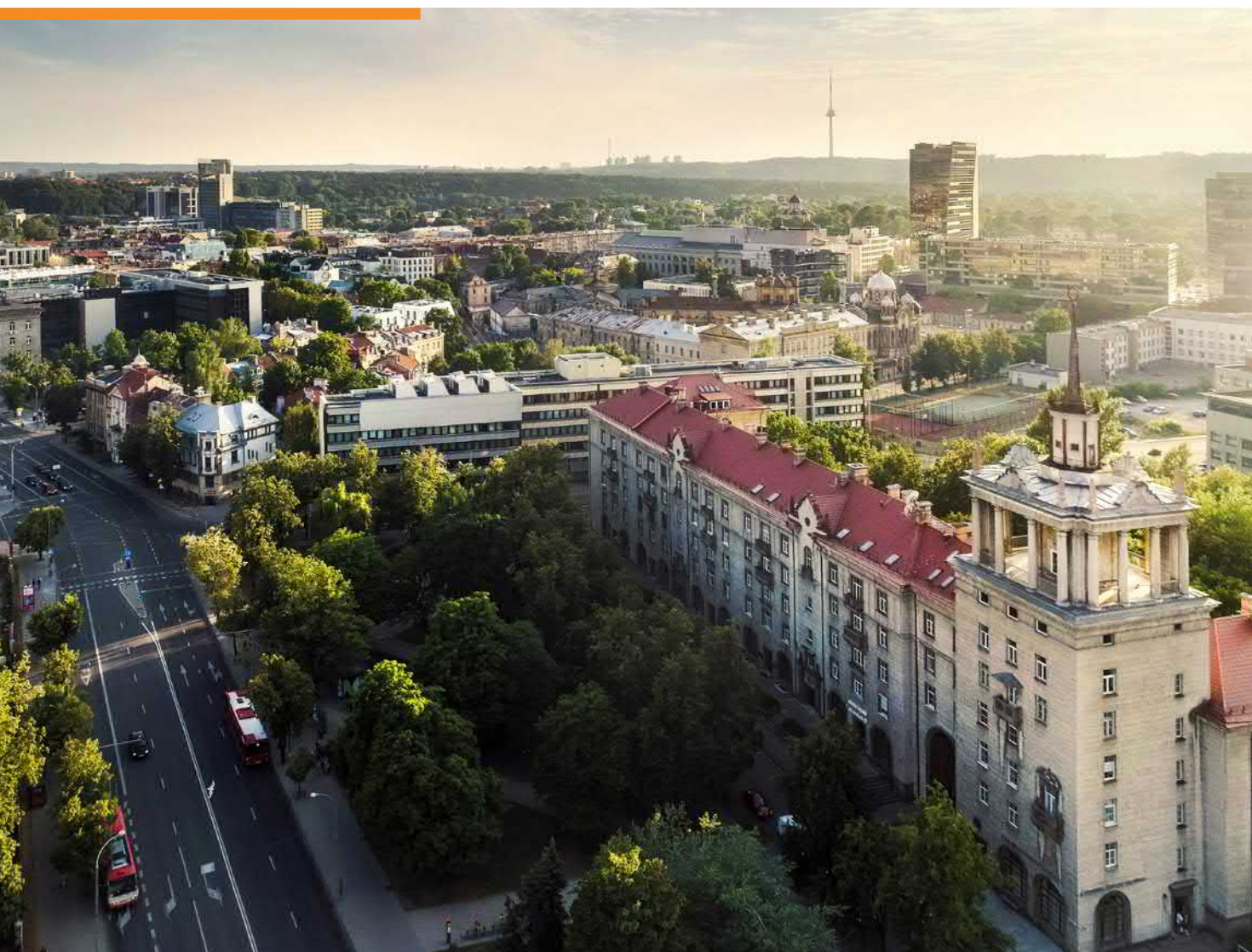
Universali Vingio parko erdvė

XVI a. čia rūmus turėjo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės kancleris Mikalojus Radvila Juodasis, vėliau teritoriją savo žinion perėmė jėzuitai, galiausiai, Napoleonui jau keliantis per Nemuną, čia buvo apsistojęs pats Rusijos caras Aleksandras. Vingio parkas – dar viena netoli Aludarių gatvės esanti rekreacinė erdvė, kurioje jungiasi gamtos prieigobstis, judėjimo galimybės ir turtinga istorija.

Sąjūdžio laikais mitingas Vingio parke tapo nepriklausomybės atskaitos tašku, o šiandien čia ne tik vyksta tūkstančius sutraukiančios Dainų šventės, bet ir tokių atlikėjų kaip Lady Gaga ar Robbie Williams koncertai. Dešimtis tūkstančių žmonių talpinantis parkas tikrąja to žodžio prasme yra viešoji erdvė, kurioje niekada nenuobodu.

NUOTR. XXA. PR. ATVIRUKAS. LWA/B

Vingio parko takeliais patogų bėgioti, važinėti riedučiais, dviračiais ar paspirtukais. 162 hektarus užimančio parko teritorijoje išsitenka ir botanikos sodas, ir futbolo bei krepšinio aikštelės, ir teniso kortai. Vos kelios minutės, ir jūs jau unikaloje erdvėje – ar ji bus ramybės oazė, ar aktyvių pramogų vieta, priklausys tik nuo jūsų norų.

Tauro kalnas: nuo Basanavičiaus vizijos iki muzikos garsų

Tauro kalnas – viena įspūdingiausių Vilniaus vietų, nuo kurios visas miestas matyti lyg ant delno. Jo istorija taip pat siekia LDK laikus – Juozapui Boufalui priklausiusi čia buvusi valda davė jai „laukinio jaučio“ – tauro – vardą. Jis idealiai derėjo prie miesto įkūrimo mito, kuriame pasakojama apie Gedimino sumedžiotą žvėrį.

Pamėnkalniu, arba Velnio kalnu, dar vadinama kalva buvo atsidūrusi Lietuvos tautinio atgimimo iniciatorių akiratyje – Jono Basanavičiaus ir Mikalojaus Konstantino Čiurlionio vizijoje ant Tauro kalno stovėjo Tautos namai, visos Lietuvos kultūros centras. Deja, dėl Pirmojo pasaulinio karo planui nebuvo lemta išsipildyti, o sovietmečiu čia buvo pastatyti Profsąjungų rūmai.

Šiandien Tauro kalnas ir jo apylinkės rengiasi atgimti – patvirtinta, kad vietoj čia esančio pastato iškils

moderni koncertų salė, taip pat bus sutvarkytos ir aplinkinės erdvės. Vos perėjus gatvę, jūsų lauks ne tik malonus parkas pasivaikščioti ir Vilniaus panorama, bet ir išskirtinė kultūros bei meno erdvė.

Lietuvos nacionalinė biblioteka – daugiau nei knygos

Nors Lietuvos nacionalinės bibliotekos istorija prasideda dar tarpukariu, dabartiniame pastate ji veikia tik nuo 1963-ųjų. Pirmosios Lietuvos knygos autoriaus vardas jai suteiktas tik nepriklausomybės aušroje 1988 m., tad šiandien biblioteka atpažįstama būtent šiuo vardu. Ji – vienas didžiausių kultūros židinių ne tik Vilniuje, bet ir visoje Lietuvoje.

Prieš keletą metų bibliotekoje baigėsi daugiau nei du dešimtmečius trukę renovacijos darbai – padidėjo bibliotekos plotas, ji tapo atviresnė miestiečiams. Dabar čia galima rasti kelis šimtus darbo vietų ir tūkstančius leidinių, o pati biblioteka jau seniai nėra tik knygų išdavimo punktas, bet ir kultūros centras, darbo ir net pilietiškumo erdvė.

Beje, „Matau Vilnių“ ir atnaujinta Martyno Mažvydo biblioteka turi šį tą bendra – jos rekonstrukcijos darbus atliko bendrovė „YIT Lietuva“, tad tai jau ne pirmas jos indėlis į prikeltą šio Vilniaus rajono istoriją.

Žvaigždėto dangaus mylėtojams

Astronomija Vilniuje suklestėjo dar XVIII a. – pirmoji observatorija įkurta senosiose Vilniaus universiteto patalpose, o reikalingus instrumentus jai dovanojo mecenatai iš Radvilų ar Sapiegų giminių. Carinės Rusijos metais observatorija buvo uždaryta, o astronominiai tyrinėjimai atnaujinti tik tarpukariu.

Senoji observatorija miesto centre nebetiko ir dėl miesto plėtros – daugėjo šviesos šaltinių, tad stebėti naktinį dangų tapo vis sudėtingiau. Atnaujinus observatorijos veiklą, ją nuspręsta iškelti į tuometį priemiestį dabartinėje Čiurlionio gatvėje.

Inžinieriaus ir architekto Juzefo Ufnalevskio suprojektuotas observatorijos paviljonas pastatytas tarp 1925 ir 1933 metų ir priskiriamas istorizmo architektūros stiliui. Šiandien čia dar galima rasti du 16 ir 28 cm teleskopas, o aplink observatoriją netrūksta gražių erdvių pasivaikščioti – juolab kad gatvė veda Vingio parko link.

Modernizmo apsuptyje

Apsigyvenę Aludarių gatvės kvartale nenuskriausti liks ir meno gerbėjai. Vos per keliolika minučių pėsčiomis pasieksite architekto Gedimino Baravyko suprojektuotą Nacionalinę dailės galeriją – joje ne tik galėsite susipažinti su Lietuvos dailininkų darbais ar naujosiomis parodomis, bet ir apžiūrėti išskirtinį modernistinės architektūros ansamblį.

Modernizmo mėgėjai galės džiaugtis šio stiliaus architektūros kaimynyste – beveik projekto „Matau Vilnių“ kieme stūkso architekto Vytauto Edmundo Čekanausko suprojektuotas Žemės ūkio ekonomikos institutas. Unikalaus laiptuoto pastato viduje slepiasi išskirtinis monumentaliosios dailės kūrinys „Mūsų kraštas“, sukurtas dailininkės Sofijos Liugailienės-Veiverytės ir jos mokinių, bei Algirdo Dovydeno vitražai.

Žymiausias Vilniaus restoranas – „Tauro ragas“

Ne vienas vilnietis tikėjo, kad į restorano „Tauro ragas“ čiaupus alus vamzdžiais atiteka tiesiai iš šalia esančios daryklos. Nors tai nebuvo tiesa, tačiau alaus restoranas tarp miestiečių buvo itin populiarius. Išskirtinės architektūros pastatas turėjo net 140 vietų restoraną, 90 vietų atvirą terasą pirmame aukšte bei dar 180 vietų barą ir 40 vietų banketų salę su atskiru įėjimu rūsyje. Savo laiku šis statinys buvo Vilniaus modernizmo architektūros pasididžiavimas, primenantis Le Corbusier vėlyvąją kūrybą bei Mies van der Rohe paviljoninės architektūros pavyzdžius.

Restorano pastatas projektuotas ir statytas naudoti laikinai, tačiau viena pagrindinių pasilinksminimo vietų mieste jis liko keletą dešimtmečių. Nors „Tauro ragas“ šiandien – tik vyresnės kartos vilniečių prisiminimuose, jo apylinkėse veikia gausybė restoranų, kavinių ir barų kiekvieno skonui.

NUOTR. G. SVITAJLUS, LČVA (1979)

„Local Pub“ ir „Daily Poison“ savininkai: „Čia prasideda miesto centras“

Atgimstančias Lukiškių aikštės ir Aludarių gatvės apylinkes atranda ne tik naujieji gyventojai, bet ir verslas. Čia įsikūrusių baro „Local Pub“ ir restorano „Daily Poison“ savininkai įsitikinę, kad miesto centras nuolat auga, o šis kvartalas – ideali pusiausvyra tarp ramybės ir judraus gyvenimo mieste. Verslininkai pasakoja kvartalą atradę skirtingai – vienas čia namus rado grįžęs iš egzotiškojo Balio, kitas įsitikinęs, kad juos kiekvienas nešiojame širdyje.

Jasinskio gatvėje įsikūrusiam barui „Local Pub“ vadovaujantis Vidmantas sako, kad kiekvienas miesto rajonas išskirtinis, bet daugelis jų lieka nepastebėti, kol juose neapsigyvenama ar nedirbama.

„Nesame šios miesto dalies gyventojai, tačiau praleidžiame čia daugiau laiko nei namuose – tai padeda gerai matyti aplink vykstančius pokyčius ir susipažinti su vietiniais gyventojais. Baro vieta patogi, nes iš čia nesunku pasiekti visus svarbiausius Vilniaus centro taškus“, – apie barui pasirinktą vietą pasakoja „Local Pub“ šeimininkas.

Visi, bent kartą pramogavę naktiniame Vilniuje, žino, kad pagrindiniai barai susitelkę visai kitur. Vidmantas pasakoja, kad į „nežinomus plotus“ Lukiškių aikštės pašonėje leidosi dėl kelių aplinkybių.

„Radę šią vietą labai apsidžiaugėme, nors su šia sritimi susiję žmonės sakė, kad baras už Vilniaus ir Islandijos gatvių ribų ilgai neišsilaikys. Nors kartais apimdavo abejonės, šiandien galiu tvirtinti supratęs, kad sėkmę garantuoja ne vieta, bet koncepcija ir požiūris į verslą“, – sako baro savininkas.

Atgimstančio kvartalo pranašai

Anot jo, skiriamasis „Local Pub“ bruožas – nuolat besikeičiantis alaus meniu ir kokybiškas, skanus maistas.

„Mūsų vizitinė kortelė – alus, kuris gali keistis bene kas vakarą. Iš viso siūlome per 150 jo rūšių, žmonės taip pat užsuka čia užkąsti firminių *jalapeño* bombų, plėšytos jautienos ar „Fish & Chips“ – kai kas sako, kad šis patiekalas čia ruošiamas geriausiai Vilniuje“, – baro valgiaraštį pristato Vidmantas.

Vyras pasakoja, kad baro pavadinimas simbolizuoja verslo atvirumą visiems – kiekvienas čia užsukęs gali pasijusti lyg vietinis ir jaustis lyg namie. Tai atspindi ir pačios vietos interjeras, nes prie didelių stalų gali susėsti skirtingos kompanijos, žmonės gali bendrauti ir susipažinti. Jis juokauja, kad ir pats išėjęs aplankyti kitų Vilniaus barų galiausiai grįžta namo į „Local Pub“.

„Ši Vilniaus vieta ilgą laiką nebuvo siejama su pramogomis, tad žmonės iki šiol stebisi, kaip pavyksta išsilaikyti. Aš šią situaciją vertinu kitaip – manau, kad atnešėme dalį senamiesčio gyvybės už jo ribų, o ilgainiui atgims erdvė iki pat Gedimino prospekto galo“, – įsitikinęs jis.

Idėją parsivežė iš egzotiškos šalies

Brunch, arba vėlyvieji pusryčiai, daugeliui vilniečių jau tapo neatskiriama savaitgalio dalimi, tad vietų jaukiai pradėti tingius savaitgalio rytus netrūksta. Šalia Aludarių gatvės įsikūręs ir pusryčių klubas „Daily Poison“ – naujos, gyvūnams draugiškos ir sveiką mitybą propaguojančios vietos idėja gimė... Balio saloje.

„Prieš imdamiesi šio verslo nei aš, nei mano draugė neturėjome reikalingų žinių, bet gyvendami Balyje dažnai važiuodavome pietauti į savo pamėgtą kavinę – turistai ir vietiniai ją vertino aukščiausiais balais, nors pati vieta atrodė lyg niekuo neišsiskiriantis garažas, o ten šeimininkaujanti moteris į verslą žiūrėjo lanksčiai: pritrūkusi produktų, sėsdavo ant motorolerio ir nuvažiuodavo jų nupirkti. Ji ir pasiūlė mums idėją – kodėl jūs neatidarote savo kavinės?“, – pasakoja „Daily Poison“ savininkas Salvijus.

Jis prisimena tąkart su drauge namo važiuavęs tyloje, bet staiga ji pasiūliusi sustoti degalinėje, išgerti kavos ir apsvarstyti šią idėją. Galimybę dirbti Indonezijoje jie abu tuoj pat atmetė ir nusprendė įsikurti Lietuvoje – tai buvo impulsas grįžti į gimtąją šalį.

Salvijaus teigimu, provokuojantis restorano pavadinimas simbolizuoja laisvą ir neįpareigojantį požiūrį į maistą: „Daily Poison“ idėja kilo mano draugei, nors aš iš pradžių buvau skeptiškas. Ėmėmės kitų darbų ir pavadinimo klausimą atidėjome, tačiau atėjus laikui priimti sprendimą pasirinkome šį. Jis simbolizuoja balansą tarp griežto mitybos režimo ir *cheat days*, kai mitybos neribojame – šį principą atspindi ir mūsų meniu.“

Patalpas rado atsitiktinai

Aludarių gatvės prieigose įsikūrę šeimininkai tikina turėjęs aiškius naujojo restorano patalpų kriterijus ir rado sprendimą šioje neatrastoje miesto dalyje. Rizika pasiteisino – dabar gyvybės čia nuolat daugėja, ją lengva pasiekti pėsčiomis, automobiliu ar viešuoju transportu.

„Šioje vietoje prasideda miesto centras – jam nuolat plečiantis, aplinkinės vietos taip pat atsinaujina, užsipildo ir gražėja. Šiandien gyvybingos Lukiškių apylinkės yra tarsi savaime suprantamas dalykas – atrodo, neįmanoma anksčiau galėjo būti kitaip? Kaip gyvenantis netoliese, šią vietą rekomenduoju ieškan tiems balanso tarp ramybės ir galimybės mėgautis miesto ritmu“, – pasakoja Salvijus.

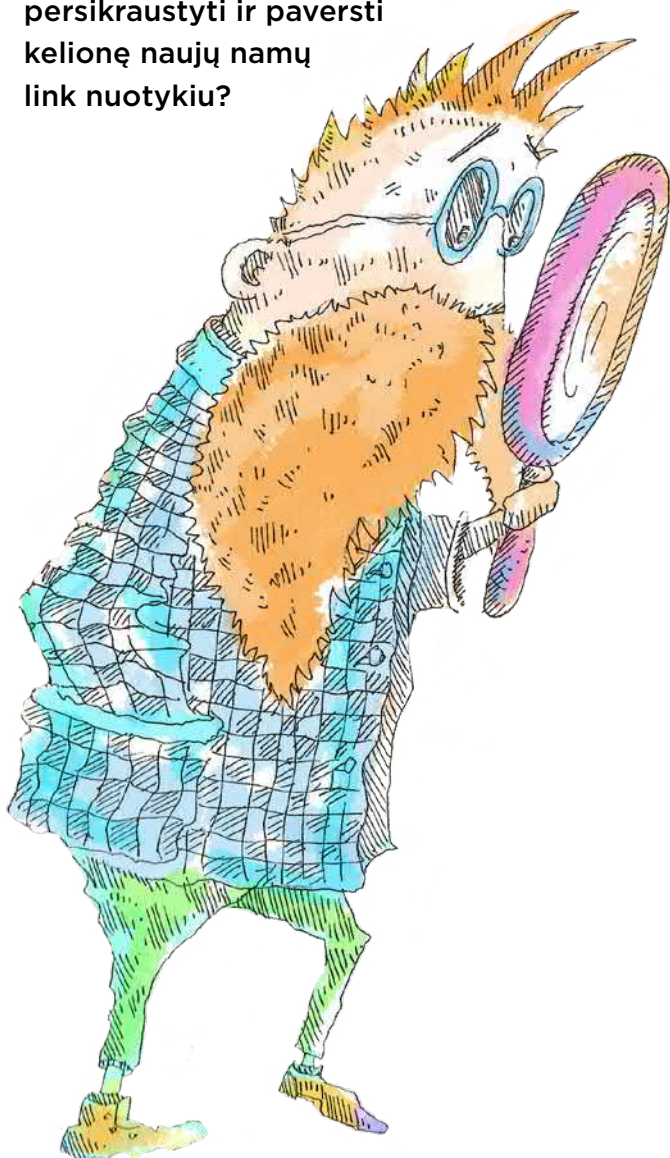
„Daily Poison“ patalpas Salvijus rado atsitiktinai: „Rasti patalpas pagal mūsų kriterijus buvo sudėtinga, bet kėlėme tikslą, kad jose žmogus jaustųsi patogiai. Iš pradžių teiravomės dėl vieno patalpo, kurias labai gyrė brokerė, bet atvykę jų neradome – kita vertus, šalia pamatėme kitas. Apžiūrėję jas nutarėme, kad jei „Daily Poison“ bus, tai bus tik čia. Teko įveikti konkurenciją, nes buvo ir daugiau pretendentų, tačiau mūsų idėja pasirodė vertingiausia“, – sako jis.

Anot jo, „Daily Poison“ išsiskiria tuo, kad vėlyvieji pusryčiai yra ne atskiras, šiandien kone visur randamas valgiaraščio punktas, bet vienintelė restorano specializacija: *brunch* – tai tarsi atskira maisto rūšis, kuria galima mėgautis nuo ryto iki vakaro. Mūsų restoranas nėra konkretaus patiekalo ar gėrimo vieta. Kadangi vertinu įvairovę, ir savo svečiams siekiu sukurti galimybę rinktis“, – pasakoja verslo įkūrėjas, pats vėlyvaisiais pusryčiais besimėgaujantis tik savo restorane arba kelionėse.

Kraustymasis į naujus namus

Kiekvienas mažylis – aistringas pasaulio tyrinėtojas, tad noras pažinti naujoves jam nesvetimas. Vis dėlto kraustytis į naujus namus yra ne tik įdomi, bet ir sudėtinga patirtis. Kaip sklandžiai persikraustyti ir paversti kelionę naujų namų link nuotykiu?

Pasikalbėkime apie tai

Kaip jų vaikai mokykloje, tėvai dar iki prasidedant kraustymosi maratonui turi atlikti „namų darbus“. Pagrindiniai – nuoširdūs ir atviri pokalbiai su vaikais. Juk ir jums patiems kraustymasis reiškia naują etapą ir kelia jaudulį, o vaikui nerimą keliančių klausimų gali būti dar daugiau.

Nusprendę kraustytis, kalbėkite su mažaisiais ir atsakykite į visus juos dominančius klausimus. Tapkite detektyvais ir papasakokite apie naujos gyvenamosios vietos išskirtinumą, išskirtinę jos istoriją, supančias apylinkes, naujas laiko praleidimo perspektyvas.

Išdėstę savo poziciją ir atsakę į klausimus, įsiklausykite ir į savo atžalų pasakytas mintis – galbūt ir čia išgirsite įžvalgų, kaip būtų galima palengvinti persikraustymo procesą ir psichologinę aklimatizaciją naujoje vietoje.

Išsirinkime naują vietą kartu

Nors pagrindinį sprendimą dėl kraustymosi ir naujų namų priima tėveliai, mažieji neturėtų likti šio proceso nuošalyje. Rinkdamiesi naujus namus ir vykdami jų apžiūrėti, kartu pasiimkite ir vaikus.

Argumentuoti būtinybę kraustytis padeda įvairūs pasakojimai ar nuotaikingos istorijos. Pavyzdžiui, detektyvo Pripso tyrimas apie naujų namų ant kalno slepiamas paslaptis ir ne mažiau įspūdingas jų apylinkes įkvėpė drąsos mažajam Vytukui prisijaukinti namus ir sušukti „Matau Vilnių!“

Žinoma, jei nestinga fantazijos, įvairių istorijų sukurti galite ir patys – galbūt dėl kažkokios priežasties visi gyventojai turi kraustytis į naujus namus? O gal į naują vietą kraustosi visi ypatingų galių turintys supervaikai ir jų tėveliai? Kad ir kokią istoriją sukursite, atminkite – moksliniai tyrimai rodo, jog kraustymosi procesą papildantys

pasakojimai padeda lengviau pasiruošti gyvenimui naujuose namuose.

Nesiimkime radikalių permainų

Nauja sienų spalva, nepažįstami baldai, kol kas dar neišpakuoti savi daiktai ir žaislai – galite būti tikri, kad netrukus pasirodys ašaros. Jei tik įmano, kraustantis patariama vengti bet kokių didesnių pokyčių – naujuose namuose reikėtų sukurti atmosferą, kuri primintų ankstesnį vaiko kambarį. Galbūt tai bus tokia pati sienų spalva? Galbūt kartu su savimi pasiimti plakatai, piešiniai ar draugų dovanos?

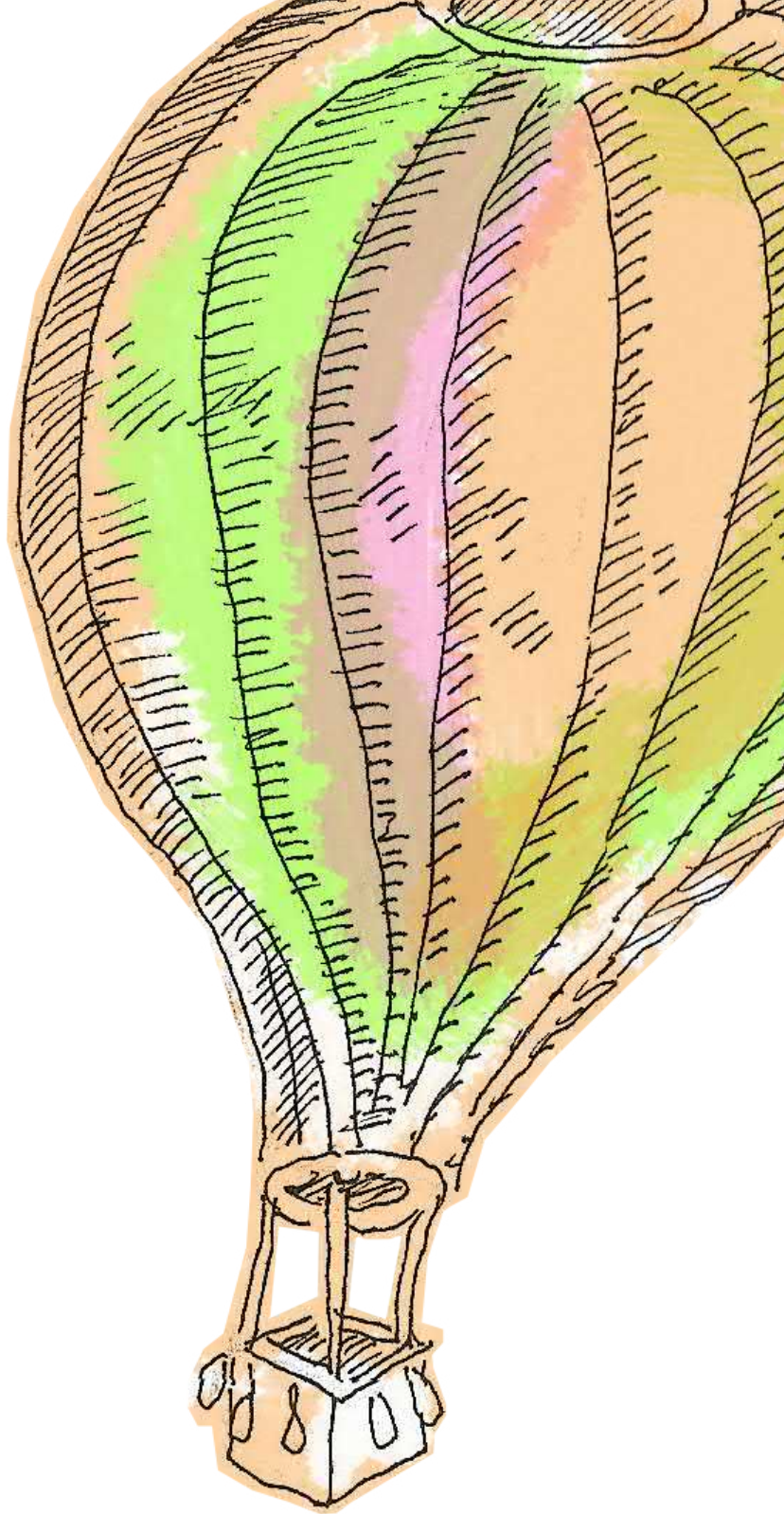
Kita vertus, kraustymasis gali tapti puikia proga atsinaujinti ir pasikeisti – nors tai turėtų būti vaiko, o ne jūsų iniciatyva. Galimybė išsirinkti naujus tapetus, baldus ar aksesuarus lavina mažųjų vaizduotę ir kūrybiškumą, o atnaujinta erdvė tikrai atitiks jų lūkesčius ir greičiau taps sava.

Prieš kraustydamiesi, įtraukite mažylį į šį procesą – tegul jis surūšiuoja savo daiktus ir žaislus, nereikalingus išmeta ar padovanoja, o likusius tvarkingai supakuoja. Taip jis pasijus proceso dalyviu, o ne tik stebėtoju. Beje, maža gudrybė: įsikūrimą taip pat pradėkite nuo vaikų kambario: šie naujoje vietoje jausis geriau, o užsiėmę savo erdvėje leis jums sparčiau įsikurti kitose.

Prisijaukinkime naują vietą

Nors daugiausiai laiko vaikas praleidžia savo kambaryje, kraustymasis neapsiriboja buto sienomis. Kai mažylis prisijaukins savo kambarį ir jausis tikru jo valdovu, prasidės pažintis ir su gyvenamąja vieta. Kaip tam pasiruošti?

Padrąsinti ir įkvėpti pažinimo džiaugsmą gali įvairios papildomos vaizduotę lavinančios priemonės, pavyzdžiui, knygos ar filmai. Jie gali nuotaikingai supažindinti su kraustymosi procesu ir naujuoju rajonu – aš pats tiek daug sužinojau apie Aludarių gatvę supantį rajoną, kad šį maršrutą tikrai norisi pakartoti dar ir dar!

Naujoje vietoje apsigyvenęs mažylis gali liūdėti dėl nutrūkusių socialinių ryšių su draugais, tačiau priminkite jam, kad aplink gyvena ne tik daugybė kitų vaikų, bet ir įvairių herojų – lukiškiukų ar mažvydukų, – su kuriais atrasti naujo rajono paslaptis bus dar smagiau. Be to, juk ir ankstesni draugai niekur nedingo: su jais bus galima susitikti mokykloje ar pasikviesti pasisvečiuoti naujuose namuose.

Švietimo ekspertė: „Šiuolaikinę mokyklą kuria ne moderni įranga, bet pedagogika“

Šiuolaikinio švietimo sėkmės formulę sudaro gausybė kintamųjų – vis dar svarbios mokykloje įgyjamos žinios, tobulėjančios mokymo priemonės, kintanti mokymosi aplinka ir pedagogika, kurią Žvėryne įsikūrusio „Šiaurės licėjaus“ direktorė Justina Garlauskienė laiko pačia svarbiausia šios mozaikos dalimi. Kaip ir statybose, švietimo srityje lietuviški verslai pritaiko pasiteisinusius skandinaviškus modelius – kuo tai naudinga ugdant XXI a. asmenybes?

Mokykla paprastai įsivaizduojama kaip vieta, kurioje suteikiamos žinios, tačiau J. Garlauskienė sako, kad ši samprata keičiasi: „Kiekvienas į mokyklą atėjęs mokinys yra kitoks – skiriasi interesai, mokymosi stilius, pažangos greitis, todėl pirma ir pati svarbiausia ugdymo įstaigos misija – pažinti mokinį ir atliepti jo poreikius. Tai pirma sąlyga, kad galėtume kalbėti apie visapusišką mokyklos šiuolaikiškumą“, – įsitikinusi ji.

Atsižvelgus į mokinio poreikius, vėliau sėkmingą mokymąsi garantuoja integruotas ugdymas, patirtinis mokymasis. Kadangi vaikai geriau mokosi tai, kas jiems įdomu, šiuolaikinė mokykla turėtų sudaryti kuo daugiau individualaus mokymosi galimybių.

„Mokinius motyvuoja ne tik ugdymo turinys, bet ir dėstymo metodai ar asmenybės. Kadangi vaikai mėliau mokosi iš jiems patinkančių žmonių, investuoti į atvirą ir įkvepiantį mokytoją-vedlį daug svarbiau nei į pažangią įrangą“, – pabrėžia J. Garlauskienė.

Ne visus įkvepia konkurencija

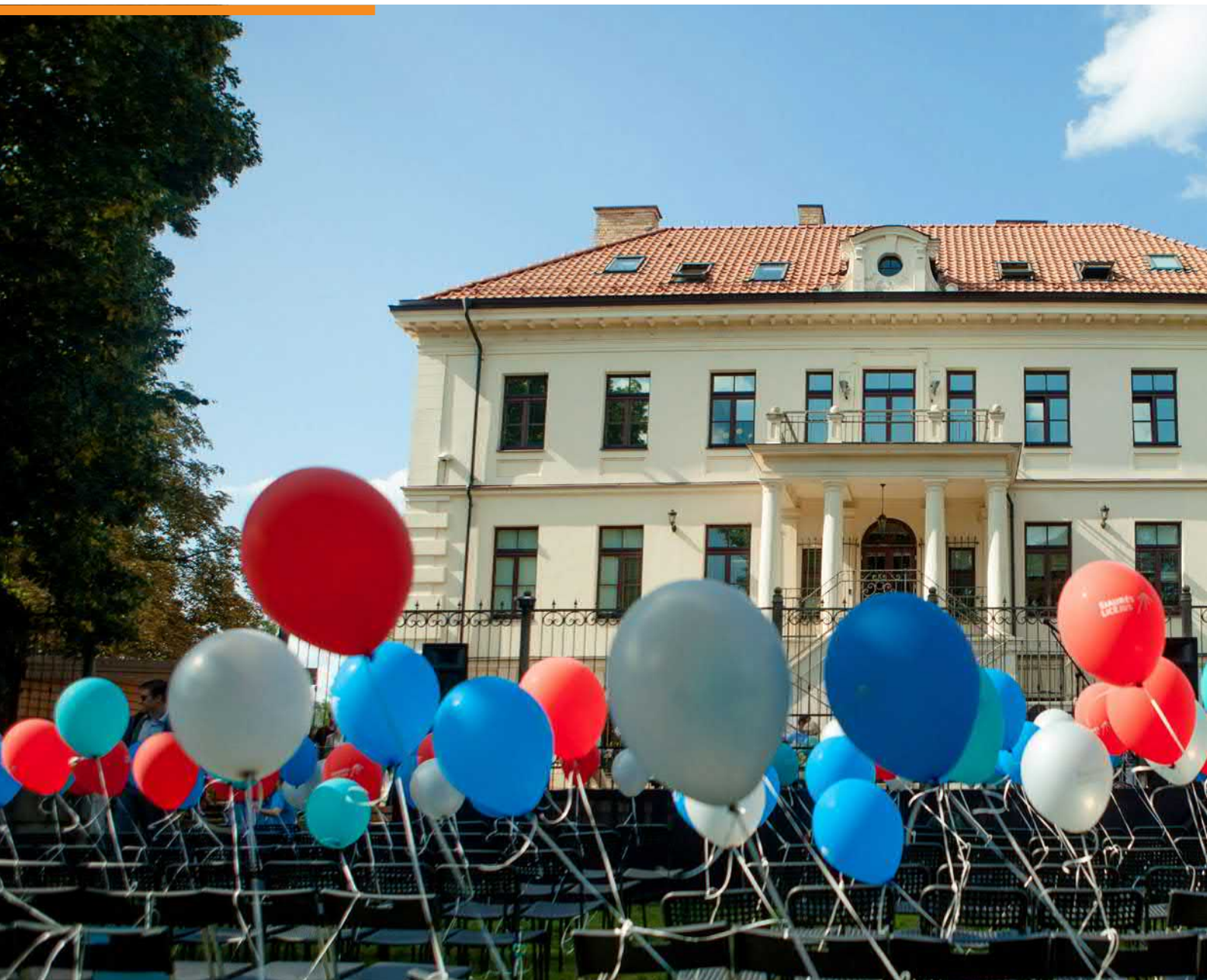
Konkurencija motyvuoja toli gražu ne visus moksleivius, nes mokinius reitinguojančiose ir į akademinius rezultatus besiorientuojančiose mokyklose jų pasiekimus užgožia nesėkmių akcentavimas.

„Jei vaikas nenori eiti į mokyklą, priežasčių gali būti labai įvairių. Tai gali lemti nesusiformavęs įprotis mokytis, silpnesni socialiniai ir emociniai įgūdžiai – tada susidūręs su iššūkiais jis lengviau pasiduoda, jam sunku dirbti komandoje“, – sako „Šiaurės licėjaus“ vadovė.

J. Garlauskienė pastebi, jog patiems vaikams ne visada lengva įvardyti nenoro eiti į mokyklą priežastį, o į kampą užspeisto mokinio atsakymas gali būti nenuoširdus. Anot jos, geriausiai motyvacijos problemas spręsti padeda balansas tarp dėmesio akademiniams pasiekimams ir asmenybės ugdymo, kuris prasideda nuo dėmesio kiekvienam vaikui.

Būtina ugdyti ateities kūrėjus

Pasauliui sparčiai žengiant į priekį, švietimui nelingva prisitaikyti prie greito tempo – inovacijos mokyklas pasiekia pavėluotai arba nepasiekia iš viso. Dėl šios priežasties švietimo specialistai vis labiau akcentuoja gebėjimų ugdymą, kuris pakeistų į žinias ir pažymius orientuotą sistemą. Kita vertus, tiek „YIT Lietuva“, tiek „Šiaurės licėjaus“ pavyzdys

rodo, kad lietuviškas verslas pajėgus įdiegti ir išnaudoti esminius skandinaviškus principus.

„Lanksčiai organizuojamas ugdymo procesas padeda mokiniams geriau pasiruošti ateities iššūkiams. Specialistai sako, kad svarbiausia ruoštis stipriai technologizuotoms darbo vietoms ir profesijoms – pavyzdžiui, mokiniai turi būti pasirengę tapti išmaniųjų miestų vystytojais ar robotų inžinieriais“, – sako „Šiaurės licėjaus“ vadovė.

Anot jos, svarbiausios XXI a. žmogaus kompetencijos – kritinis mąstymas, noras spręsti mus supančio

pasaulio problemas, kūrybiškų sprendimų paieška ir atvirumas bendradarbiauti. Jų ugdymas prasideda nuo mokytojo – jis gali įžiebtį idėjas, dalytis savo patirtimi ir mentorauti mokinio tobulėjimo kelyje.

Pokyčiai prasideda nuo pokalbio

Kiekvienos šeimos per ilgus metus laukia ne vienas pokytis. Ar tai pagausėjimas, ar įsikūrimas naujoje namuose, ar ugdymo įstaigos keitimas – kiekvienas vaikas turi savo santykį su pasikeitusia situacija. Paprasčiausias patarimas, kurį tėvams sako J. Garlauskienė, – kalbėtis.

„Išklausymas, įsiklausymas ir kalbėjimas yra raktas į vaiko širdį. Aptarus ne tik su pokyčiais susijusį nerimą, bet ir pokyčių teikiamas galimybes, juos įveikti bus kur kas paprasčiau. Juk ir mums keičiant darbą drąsiau, jei žinome, kaip atrodys naujoji vieta, kokius kolegas turėsime. Jei vaikui reikia keisti mokyklą, apsilankykite su juo atvirų durų dienose, susipažinkite su mokytojais, mokyklos vadovais, o per mokinių atostogas leiskite moksleiviui dalyvauti mokyklos stovyklose“, – sako J. Garlauskienė.

Atmintinė keičiantiems ugdymo įstaigą

Kad keičiant ugdymo įstaigą pokytis būtų lengvas, svarbu įvertinti vaiko pomėgius ir jam priimtinausią mokymosi būdą. Renkantis mokyklą J. Garlauskienė tėvams siūlo aptarti šiuos klausimus:

- Kas mokykloje svarbiau: vaiko asmeniniai rezultatai ar jo akademiniai pasiekimai bendrame kontekste?
- Kas vertinama labiau: žinios ar kompetencijos?
- Kiek vaikų yra klasėje?
- Kokios metodikos taikomos?

Šiuolaikines mokyklas jau įprasta rinktis pagal vertybes, ugdymo metodikas ir mokytojų komandos profesionalumą. Jei dar patogi ir mokyklos lokacija, tai tikrai – jūsų mokykla.

„Matau Vilnių“ kaimynė: „Netapsi draugu, nepasakęs „Labas“

Kiekviena bendruomenė, kurios dalimi esame, daro mus 9 proc. laimingesniais, teigia 4 tūkst. respondentų apklausę Nottinghamo Trento universiteto mokslininkai. Nuo šeimos iki sporto būrelio – kiekviena grupė padeda realizuoti save ir nuolat yra šalia. Ne mažiau svarbi ir artimiausia gyvenamoji aplinka – bendruomeniškoje kaimynystėje lengviau spręsti iškilusias problemas ir kartu imtis bendrų iniciatyvų kuriant jaukią bendrą aplinką.

NUOTR. DANIEL FUENTES, UNSPLASH

„Matau Vilnių“ kaimynystėje gyvenanti antropologė ir vidinės komunikacijos specialistė Giedrė Simanauskaitė sako, kad kintant požiūriui į šalia gyvenančius žmones auga ir vietinės bendruomenės svarba.

„Bendruomenėje vietos yra visiems, tačiau dažnai tai priklauso nuo mūsų pačių požiūrio ir noro priimti kitus – vienareikšmiškai atsakyti į klausimą, ar socialinių tinklų eroje kiti tarpusavio ryšiai eizėja, neįmanoma“, – sako ji.

Anot jos, augantis bendruomeniškumo jausmas susijęs su ekonominiais rodikliais – geriau gyvendami, labiau pasitikime vieni kitais, be to, bendrabūvyje atrandame ir pragmatinės naudos: žinome, kad kaimynai užmes akį į kieme žaidžiantį vaiką, praneš apie apsilankiusius pašalinius žmones, galiausiai – paskolins druskos.

„Dėmesys aplink gyvenantiems žmonėms jauti ir kasdienėse situacijose – net užsukus į šalia esantį „Local Pub“ dažnai pokalbis prasideda nuo klausimo „Ar gyvenate kažkur netoliese?“ Aiškėja, kad kiekvienas asmuo gali būti bendros gerovės dalis“, – įsitikinusi Giedrė.

Draugauti kviečia ir aplinkinius verslus

Antropologė teigia, kad žmonių susibūrimams ir tarpusavio santykiams būtinas impulsas. Dažnai juo tampa koks nors bendras klausimas ar iššūkis – pavyzdžiui, laiptinės dažymas ar automobilių aikštelės įrengimas. Tačiau suburti gali ir šventės ar ypatingos progos.

„Susiburti galima ne tik savo kieme – tai lengva padaryti įrengtose, prižiūrimose viešosiose erdvėse. Atnaujinus Lukiškių aikštę, vis daugiau žmonių pradėjo čia lankytis, vaikščioti, žaisti su vaikais prie fontano ar skaityti atviroje skaitykloje. Kiekvieną dieną sutikus tuos pačius veidus norisi ištarti „labas“, o nuo to ir prasideda draugystė“, – sako Giedrė.

Aplink Aludarių gatvę viešųjų erdvių netrūksta – tai ir atnaujinta Neries pakrantė, ir Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, ir Tauro kalnas. Anot Giedrės, daugėja taškų, kur gali susitikti skirtingų žmonių – tai jauti visame Vilniaus mieste.

Ji negaili patarimų ir verslui, kaip šis galėtų bendradarbiauti su aplink gyvenančiais žmonėmis: „Kiekvienam verslui pradžioje reikalinga stipri bendruomenės pagalba – naujai atidarytoje kavinėje pirmieji klientai

bus iš aplinkinių kvartalų, vėliau jie rekomenduos šią vietą ir kitiems. Verslams tereikia prisistatyti ir pakviesti kaimynus į atvirų durų dienas“, – įsitikinusi ji.

Bendruomenė kuriama ir mažais žingsniais

Užmegzti ryšį su kaimynais – tokia buvo viena pirmųjų Giedrės užduočių, kurias ji atliko atsikrausčiusi į naująjį butą. Anot jos, nors to reikėjo ir dėl pragmatinių priežasčių, gauta nauda pranoko lūkesčius.

„Dar prieš įsikeldama aplankiau būsimus kaimynus, paklausiau, kuo gyvena žmonės, ką turėčiau žinoti apie šią vietą, užsukau į aplink esančias kavines – norėjau pajusti vietos gyvenimo pulsą. Norėjau naujame bute atlikti remontą, o tai galėjo sukelti santykių krizę. To išvengti padėjo anksčiau užmegzti kontaktai ir kaimynų poreikių išklausa, pavyzdžiui, vandenį išjungti ne anksčiau nei 8.30 val., nes kaimynams reikia vaikus suruošti į darželius“, – pasakoja „Matau Vilnių“ projekto kaimynė.

Anot jos, bendruomenę sujungia bendra veikla – kiekvienas nori būti užkalbintas, nors ir bijo pradė-

ti pirmas: „Vasaros pradžioje nedrąsiai surengėme sezono atidarymą, o štai jau po trijų mėnesių įsitrausė senjorė Rita pakvietė visus į uždarymo vakarienę ir vaišino kepta veršiena. Galiausiai bendruomeniškumas pastūmėjo imtis ir bendrų namo atnaujinimo projektų – sutarę sutvarkyti laiptinę, išsirinkome spalvą, griebėme po teptuką, o darbus vainikavo bendra vakarienė ir nuotrauka“, – įspūdziais dalijasi Giedrė.

Anot jos, geriausias įkvėpimas – pavyzdys ir rezultatas. Taip kilo idėja suorganizuoti piešinių parodą įėjimo į kiemą arkoje, prie kurios prisidėjo aplink esančios įstaigos ir net festivalis, atidavęs raudoną kilimą.

„Draugais netapsi nepasakęs „labas“ – viskas prasideda nuo šypsenos ir pažinties. Problemų neišvengsime, tačiau jas kur kas lengviau spręsti visiems kartu ir orientuojantis į rezultatą, o ne bėmėjimą. Pradėkite nuo bendros pavasario talkos ir kitais metais jau rengsite su kaimynais bendrą vakarienes ar net iš mokyklos parvešite vieni kitų vaikus“, – „Matau Vilnių“ naujakuriams pataria kaimynė Giedrė.

Išmanieji sprendimai bendruomenėms

„YIT Lietuva“ vystomi projektai neapsiriboja keturiomis statomo būsto sienomis – vienas iš kompanijos tikslų yra burti atviras, draugiškas bendruomenes ir vystyti pasitikėjimą kaimynystėje. Bendrovė jau dabar prisideda prie bendruomenės renginių ir projektų Kaune esančiame „Piliamiesčio“ kvartale, o suburti kaimynus padeda ir išmanieji sprendimai. „YIT Plius“ virtualūs namai leidžia ne tik statybų metu sekti savo būsto įrengimo būklę, bet ir lengvai suburti kaimynus bendrai vakarienei ar kitai veiklai, kai jau gyvenate naujuose namuose.

NUOTR. PRISCILLA DU-PREEZ-W3SEYZODN8U, UNSPLASH

NUOTR. HILLARY-JUNGSON-TDPSX7XACKO, UNSPLASH

Skandinaviškas būstas – saugi erdvė ir dinamiško miesto dalis

Skandinaviškos statybų ir interjero dizaino tendencijos reiškia kur kas daugiau nei minimalistinę estetiką, saikingus apdailos sprendimus ir savito stiliaus baldus. Tai ir kur kas platesnė patogumo ir funkcionalumo samprata, dažnai įvardijama universalus dizaino terminu. „YIT Lietuva“ vadovas Kęstutis Vanagas teigia, kad jis siunčia žinutę, jog būstas yra daugiau nei keturios sienos – tai ir aplinka, šalia gyvenantys žmonės, investicijos į patogumą ir lygios galimybės bei funkcionalumas visiems, nepriklausomai nuo amžiaus ar pomėgių.

Universalaus dizaino koncepcija pirmą kartą imta plėtoti dar praėjusiame šimtmetyje. Tada šios krypties kūrėjai pabrėžė būtinybę statyti tokius pastatus ir kurti tokius produktus, kad jais be apribojimų galėtų naudotis vyresnio amžiaus ar negalią turintys žmonės, taip pat ir vaikai.

Pirmieji universalaus dizaino principai buvo susiję su lygiomis naudojimosi galimybėmis, lankstumu, paprastumu ir intuityvumu bei kitomis prieinamumą didinančiomis savybėmis. 2012 m. Bafalo universiteto mokslininkai šį sąrašą papildė pagrindiniais universalaus dizaino tikslais. Tarp jų – komfortas, gerovė, socialinė integracija, suasmeninimo galimybė.

„Šiuolaikinis universalus dizainas neapsiriboja tik žemesnėmis laiptų pakopomis, patogiai atidromomis durimis ar galimybe judėti namuose be

slenksčių. Dabar atsižvelgiama ir į žmonių gyvenimo būdą, jų pomėgius, kasdienį maršrutą ir kasdien atliekamus darbus. Svarbūs tampa ne tik fiziniai patogumo aspektai, bet ir socialiniai ar emociniai būsto privalumai“, – pasakoja K. Vanagas.

Didesnis dėmesys jaukumui ir patogumui

Universalus dizainas nėra konkretus architektūros ar interjero stilius – tai visuminis požiūris į patį būsto projektavimą ir statybų eigą.

„Pažangūs technologiniai statybos sprendimai ir išvystyta infrastruktūra šiandien jau tapo būtinybe, todėl pranašumą turi tie, kurie stengiasi pažvelgti į namų statybas iš būsimo gyventojo perspektyvos ir įvertinti, kokia veikla jis užsiims namuose ir už jų“, – pabrėžia „YIT Lietuva“ vadovas.

Gyventojų lūkesčiai būstui nuolat kinta – studento poreikiai nesutampa su vaikų turinčių tėvų norais, o šie skiriasi nuo vyresnio amžiaus žmonių. Tad šiuo atveju „universalus“ reiškia ir „gebantis prisitaikyti“ – kiekviena detalė nuo slenksčio iki laiptų kuriamą taip, kad ją naudotis būtų patogu visiems bet kuriuo gyvenimo etapu.

Naują būstą besirenkantys gyventojai visuomet atsižvelgia į jo vietą mieste, esamą infrastruktūrą ir saugumą, tačiau vis dažniau tokie poreikiai siejami ne tik su patogumu, bet ir emociniu pasitenkinimu. Tai lemia kintantis gyvenimo būdas, nes vis daugiau laiko praleidžiama ne namie. Viešosios erdvės ir pramogų bei paslaugų vietos siūlo ir skanią vakarienę, ir galimybių turiningai praleisti laiką su visa šeima.

Dermė ir patogumas – tiek bute, tiek uždarius jo duris

Vos prieš porą dešimtmečių pagrindinė naujo būsto „vertybė“ buvo kuo didesnis jo plotas – namai projektuoti taip, kad juose galėtų gyventi kone ištisos šeimos kartos. Šiandien žmonės įpratę gyventi kur kas dinamiškiau ir namuose praleidžia mažiau laiko – jie nesiekia kolekcionuoti nereikalingų daiktų ir jais užimti laisvų kvadratinį metrų.

„Pažangūs projektavimo sprendimai ir atitinkami baldai 35–40 kv. m būste kuria didelės erdvės įspūdį, todėl juose gyventi patogiu – tai universalaus dizaino nuopelnas. Čia baldai atlieka ne vieną funkciją – spintose laikomi daiktai, o jomis atskiriamos erdvės, sofos lengvai transformuojamos į lovas, o virtuvė sujungta su gyvenamuoju kambariu ir visas šeimos gyvenimas verda bendroje erdvėje“, – šiuolaikinio būsto plano subtilybes atskleidžia K. Vanagas.

Kasdienė žmonių veikla žingsnis po žingsnio persikelia į miestą ir viešąsias erdves, todėl namai yra atskaitos taškas ir langas į platesnį pasaulį. Būstai planuojami taip, kad jų erdvė sutaptų su bendru miesto peizažu ir vienas kitą papildytų. Namai užtikrina pagrindinius privatumo ir saugumo poreikius, tačiau vos žengus žingsnį pro duris nesunku pasijusti gyvo ir dinamiško miesto dalimi.

Namai be rūpesčių: kas atskleidžia gyvenimo kokybę naujuose namuose?

Kaip atpažinti kokybišką būstą ir kokios yra jo savybės? Šis klausimas kamuoja tikriausiai ne vieną esamą ar būsimą naujakurį. Anot „YIT Lietuva“ kokybės vadovės Dalės Jankūnienės, kiekvieno projekto patogumą ir tvarumą lemia ne tik naudojamos medžiagos, bet ir projektavimo sprendimai, būsto planas ir ilgametė patirtis, sukaupta bendraujant su vystytojo būstą įsigijusiais klientais. Į ką svarbiausia atkreipti dėmesį renkantis naujus namus?

Dėmesys individualiems poreikiams

Kiekvienas kokybę suprantame skirtingai: vieta mieste, apylinkės, buto erdvė ir darbų kokybė – visi šiems kriterijams teikiame skirtingą reikšmę. Renkantis naujus namus svarbu išgirsti tikruosius savo poreikius – nuo miegamojo lango krypties iki jūsų gyvenimo būdai tinkamiausio aukšto.

Būsto erdvę lemia apgalvotas planas, pavyzdžiui, erdvės pojūtį namuose kuria ne tik dideli atviri kambariai, bet ir patalpų išdėstymas. Kokybiškas butas turi būti atviras pokyčiams, kad laikui bėgant galėtumėte keisti jo apdailą ar kitaip išreikšti savo asmenybę. Nepaisant to, fundamentaliems sprendimams kompromisų dėl kokybės būti negali.

Rinkdamiesi būstą, išgirskite kaimynų ar draugų rekomendacijas ir rinkitės patikimą vystytoją, kurio projektai jau buvo įgyvendinti anksčiau, o naujuose namuose gyvenantys žmonės jaučiasi laimingi. Vienas gero rangovo kriterijų – ne tik dėmesys plikoms pastato sienoms, bet ir noras išgirsti aktualius gyventojų poreikius.

Kokybę rodo ir apdaila

Nors svarbūs ir estetiški interjero bei aplinkos aspektai, ilgaamžiškumą užtikrina patikimos ir patvarios medžiagos. Išorės apdailai pasirinktos medžiagos lemia, kiek naujai planuojami kvartalai įsilies į natūralią miesto aplinką – senamiesčio grindinį primena klinkeris, stiklo ir metalo konstrukcijos byloja apie šiuolaikiškumą, o granitas kuria prabangos įspūdį.

Vidaus dalinės ar visos apdailos sprendimai taip pat turėtų atitikti kliento poreikius, nes ne visi pageidauja, jog jų būsto interjeras būtų suplanuotas iki mažiausių detalių. Idealu, jei yra galimybė rinktis iš kelių lygių apdailos sprendimų – taip sau tinkamą interjerą išsirinks kiekvienas.

Kokybė statybomis nesibaigia

Būsto kokybę liudija ne tik išdygęs pastatas, bet ir ilgalaikiai garantiniai rangovų įsipareigojimai ir atsakomybė už atliktą darbą. Nors būsto rangovai negali išbandyti buto savo kailiu, jie gali reaguoti į gyventojų pastabas – nuolat gyvenant būste gali iškilti vienokių ar kitokių nesklandumų. Juos analizuojant ir vertinant, galima išspręsti ne tik esamus, bet ir išvengti panašių nepatogumų ateityje, vengti klientų netenkinančių sprendimų ar medžiagų.

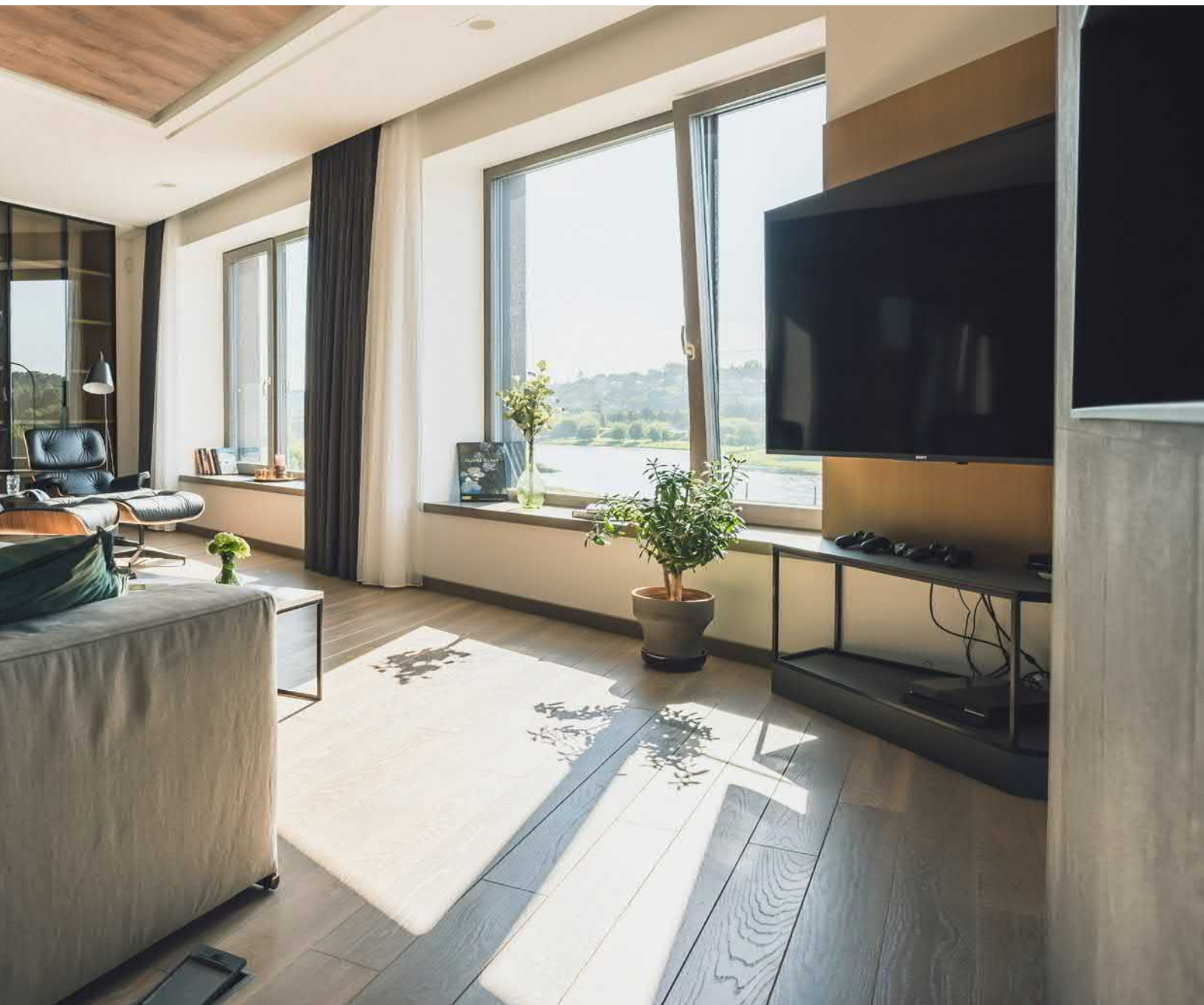
Būtent todėl projektą „Matau Vilnių“ vystanti „YIT Lietuva“ nuolat renka klientų grįžtamąjį ryšį ir renkia apklausas. Pavyzdžiui, praėjus 1–2 metams nuo įsikūrimo naujuose namuose klientai kviečiami pasidalyti patirtimi apie gyvenimo naujuose namuose kokybę. Be to, kompanija 2002 m. pirmoji Lietuvoje įsteigė Garantinės priežiūros tarnybą, kurią gyventojai gali pasiekti vienu skambučiu ar laišku ir, pasitarę su projekto vystytojo specialistais, drauge

rasti geriausius būdus, kaip dar labiau stiprinti patenkinamus sprendimus ir išpildyti klientų lūkesčius.

Energinis efektyvumas – ne tik pigus šildymas

Naujai statomi namai turi atitikti aukštus energinio efektyvumo standartus. Vis dėlto pažangiausi sprendimai leidžia ne tik sutaupyti, bet ir saugo bei kuria patogią kasdienę aplinką. Nors energinį efektyvumą daugelis sieja su mažesnėmis šildymo kainomis, jis susideda iš daugybės pažangių sprendimų, mat šilumą būstuose pirmiausia užtikrina statinio

sandarumas, fasado, stogo apšiltinimas, optimalios vėdinimo ir šildymo sistemos. Didelėje energinio efektyvumo mozaikoje yra ir daugiau dalių – pavyzdžiui, taupiems bendrųjų patalpų LED šviestuvams energiją tiekia ant pastato įrengti saulės kolektoriai.

Būstas judriam miesto gyventojui

Šiuolaikiškas žmogus, besirenkantis dinamišką gyvenimo būdą, nori jaustis judraus miesto dalimi. Nors automobilis išlieka pagrindine transporto priemone, vis drąsiau žmonės renkasi ir jo alternatyvas. Dėl to naujais būstais turi turėti ne tik automobilių

aikštelę, bet ir galimybę patogiai laikyti dviračius, o dažnam gyventojui svarbu turėti vietą įkrauti ir populiarijančius elektrinius paspirtukus. Įkrovimo stotelės aktualios ne tik jų savininkams – šiandien suprojektuotuose būstuose sudaroma galimybė įkrauti ir elektromobilius ar elektrinius dviračius.

Didelę įtaką gyvenimo kokybei naujame būste turi ir jį supanti aplinka: tiek pro langą atsiverianti miesto panorama, tiek žaliosios ir poilsio zonos ar saugios ir įdomios vaikų žaidimo aikštelės.

Koks jis – šiuolaikinio miestiečio būstas?

Namai – daugiau nei nuosavybė. Namų jausmą kuria šeimininko asmenybė atspindinti aplinka, įrengta pagal individualų skonį ir pomėgius. Kaip tuščią erdvę ir plikas sienas paversti erdve, į kurią gera grįžti po dienos darbų ir leisti laisvalaikį, pataria interjero dizainerė ir „Torrau & Giedraitis“ projektų vadovė Justina Gabrionytė. Anot jos, stilius yra kliento sprendimas, tačiau netrūksta klausimų, kai geriausia pasikliauti specialisto patarimais.

Harmonija prasideda dar iki būsto įsigijimo

Nors kiekvieno žmogaus pomėgiai ir gyvenimo būdas skirtingi, spartus šiuolaikinio gyvenimo tempas atsispindi ir būsto interjere. J. Gabrionytė įsitikinusi – naujausias tendencijas atitinkančiame būste svarbiausia vengti daiktų pertekliaus ir kurti harmoningą atmosferą.

„Šiandien žmonių gyvenimas verda, todėl namuose reikia ne gausybės daiktų, o galimybės patogiai išsimiegoti, pailsėti, atsigerti kavos ir nusiprausti. Raktinis interjero žodis – harmonija, nes vientisa aplinka be didelių daiktų padeda susikaupti ir pabūti su savimi. Būtent to dažnai pritrūksta“, – pasakoja interjero specialistė.

Anot jos, interjero planavimas prasideda dar iki įsigyjant būstą. „Pirkdami butą ar namą, žmonės ne visada atkreipia dėmesį, į kurią pusę yra įvairių kambarių langai, netinkamai susidėlioja prioritetus, todėl būtinus aspektus gali užgožti mažiau reikalingi. Šiais klausimais verta išgirsti specialisto nuomonę“, – sako J. Gabrionytė.

Ji pastebi, kad įsigijus būstą interjero dizainerio patarimai gali būti vertingi ir sprendžiant, kaip paskirstyti investicijas ar kokie sprendimai geriausiai pasiteisina, o kam dėmesio skirti galima mažiau. Neabejotina, kad gyventojai gali patys susikurti namų interjerą, tačiau specialistai iš ilgametės patirties žino, kokie sprendimai pasiteisina geriausiai. Tai ilguoju laikotarpiu padeda išvengti papildomų išlaidų neaukojant namų gyventojų vizijos.

Lietuvių interjeras – tarp tradicijos ir saviraiškos

Renkantis stilių, J. Gabrionytė pataria įsiklausyti į savo poreikius ir viziją bei įvertinti, ar norite būti madingi, ar verčiau renkatės tai, kas patikrinta laiko.

„Pasirinkti stilistiką yra šventa kliento teisė – interjero dizaineris šias gaires turi paversti profesionaliu ir gražiu kūrinium. Jei nenorite po penkerių metų imtis remonto, venkite ekstravagancijos ir ryškumo. Nors madingi ir neeiliniai sprendimai visada būna pastebėti, tai nebūtinai patogiu ir praktiška“, – pataria interjero dizainerė.

Pasak jos, šiandien didžiausia mada yra nesivaikyti madų, o tai atšia tiek interjero dizainerių, tiek klientų rankas eksperimentuoti. Vis dėlto, J. Gabrionytės teigimu, lietuviai atsižvelgia ir į tradicinius interjero sprendimus.

„Vilniuje žmonės dažnai būna gana atsargūs – jie ieško švelnių, nekontrastingų sprendimų, nors kitur rastume švelnių aliuzijų į Art deco, o interjere netrūksta daugiau spalvų, įmantresnių formų baldų ar metalinių elementų. Pasaulio būstai šiemet puošiasi Boho ir Hollywood glam interjeriais. Pirmasis – laisvos sielos atspindys, kuriame daug tekstilės, kilimų ir vintažo. Hollywood glam pavadinimas kalba pats už save – tai blizgūs, metalizuoti paviršiai, juodos ir baltos kontrastas, Art deco elementai.“

Išmanieji namai vis labiau tampa būtinybe

Šiuolaikiniame miestiečio būste didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas pragmatiniams sprendimams. „Aktyvaus miesto gyventojų būstui tiks minimalistinis interjeras, kuriame būtų galima rasti svarbiausius patogumus, o apšvietimas turėtų keistis ir kurti įvairią atmosferą ir nuotaiką.“

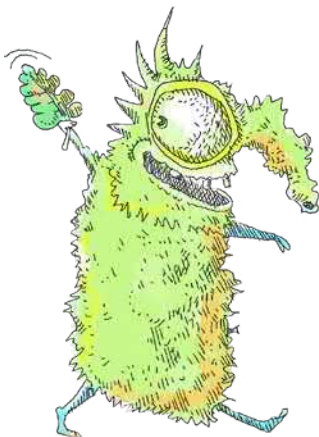
J. Gabrionytė sako, kad jos pačios būstas atitinka šiuos kriterijus – nors daugybę interjerų sukūrusiai specialistei sunku išskirti mėgstamiausius stilius ar atskirus sprendimus, ji pasakoja gyvenanti „baltuose“ namuose su langais pietinėje pusėje. Čia nerasime daug daiktų, bet tikrai užtenka šviesos – tai suteikia šeimininkei galimybę pasijusti savimi.

Interjero specialistė pastebi, kad vis svarbesnę vietą namuose užima išmanieji sprendimai – būstas neįsivaizduojamas be išmaniuoju įrenginiu valdomo šildymo, kondicionavimo ar apšvietimo, taip pat nuotoliniu būdu reguliuojamos buitinės technikos. Galimybė vienu spustelėjimu kontroliuoti visus namuose vykstančius procesus vis mažiau yra ateities sprendimas ir vis labiau – šiandienos būtinybė.

Būsimiems „Matau Vilnių“ gyventojams J. Gabrionytė siūlo nepamiršti išnaudoti šiuolaikinio miesto teikiamų galimybių, tačiau įrengiant būstą nepamiršti ir istorijos: „Tai, kad namai iškils buvusioje alaus daryklos teritorijoje, jau savaime įdomu. Šis projektas tikrai suteikia įkvėpimo būsto interjerui, o jei savitą stilių susiesite su vietovės istorija, bus nuostabu“, – sako specialistė

Vaikų literatūros kūrėjas V. Malčius: „Mano vaikai – ir bendradarbiai, ir kritikai“

Nors jo darbas susijęs su vaizdais, iliustratorius ir animacinių filmų kūrėjas Virginijus Malčius siekia kuriamuose pasakojimuose vaikams rasti tinkamą santykį tarp istorijos ir jos vizualinio apipavidalinimo. Kurdamas vaikams skirtą knygelę „Detektyvas Pripsas ir namų ant kalno paslaptis“ jis siekė, kad mažuosius skaitytojus sužavėtų ne tik nuotaikingos detektyvo Pripso nuotykių iliustracijos, bet ir tekstas – jis sužadins mažųjų smalsumą pažinti Tauro kalno papėdėje esančio rajono paslaptis.

Visoms Virginijaus Malčiaus veikloms apibūdinti kelių žodžių neužtenka – autorius baigė audiovizualinio meno studijas, susidomėjo ir savarankiškai prisijaukino animaciją, pristatė ne vieną parodą, o pastaruoju metu kuria ir iliustruoja knygeles vaikams.

Šiauliuose užaugusiam menininkui, kaip ir daugeliui jo bendraamžių, svarbiausia bendravimo ir veiklos erdvė buvo kiemas: „Gimiau Šiauliuose ir gyvenau penktame daugiabučio aukšte. Iš vaikystės prisime- nu, kad mama balkone augindavo gėles, o iš žve-

lybos grįžęs tėtis ten padžiaudavo sugautas žuvis. Jų labai prašydavo mano kiemo draugai, tai aš jas dosniai mėtydavau, tarsi kiemo katinams. Kartais daugiabutį iškeisdavau į senelių sodybą kaime“, – savo vaikystės prisiminimais dalijasi iliustratorius.

Atrasti Vilnių V. Malčių paskatino žinių troškimas – baigęs studijas jis pasirinko tęsti mokslus Vilniaus dailės akademijoje. Jis piešia idilišką, atviruko ver- tą savojo Vilniaus vaizdą – dviejų upių santaka, daugybė žalumos, senamiestis ir jo barokinės baž- nyčios... V. Malčius neabejoja, kad ir pats Mikalojus

Konstantinas Čiurlionis čia sėmėsi įkvėpimo – bent jau iliustratorių jis tikrai įkvėpia.

Gal todėl istorinė aplinka sudaro reikšmingą knygelės „Detektyvas Pripsas ir namų ant kalno paslaptis“ dalį. Pasakojama istorija sujungia savo praeities ieškančios šeimos ir Vilniaus miesto istoriją, o vaikams padeda geriau pažinti rajono aplink Lukiškių aikštę ir Tauro kalną praeitį. Juolab kad kraustymasis visuomet susijęs su atradimais – tai įrodo ir pagrindinio istorijos herojaus Vytuko nuostaba pamatęs pro namų langus atsiveriantį Vilniaus peizažą.

Ne vienas vaikų literatūros kūrėjas savo kelią pradėjo kurdamas patiems brangiausiems žmonėms – savo atžaloms. Ne išimtis ir V. Malčius: „Mano rašytojo ir iliustratoriaus karjera prasidėjo gimus vaikams. Ėmiau jiems piešti ir pasakoti istorijas. Kadangi esu baigęs meno specialybę, piešti buvo nesunku, o vėliau pavyko prisijaukinti ir tekstą“, – pasakoja kūrėjas, šiandien sukūręs jau ne vieną populiarią knygą vaikams.

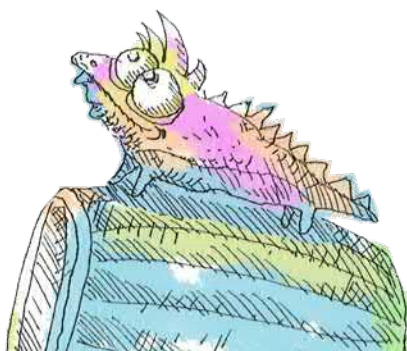
Virginijaus vaikai Vincentas ir Elena iki šiol išlieka tėčio įkvėpimo šaltiniu. Dar daugiau – mažieji yra ir iliustratoriaus bendradarbiai, ir didžiausi kritikai: „Knygelės „Detektyvas Pripsas ir namų ant kalno paslaptis“ personažai atsirado kuriant ir fantazuojant kartu su vaikais. Sėdime visi prie stalo, paįšome, plepame ir staiga atsiranda veikėjas! Arba parašau kokią nors istoriją, ją paskaitau, o tada jie abu išsako nuomonę ir duoda pastabų, sukritikuoja. Tada pusdienį su jais nesišneku“, – juokauja Virginijus.

„Namų ant kalno paslapties“ veikėjai – saviti ir unikaliūs. Vaikus po istorines vietas vedžioja paslaugusis detektyvas Pripsas, o išsiaiškinti namų ant kalno istoriją jam padeda sutinkami personažai – bibliotekoje apsistoję mažvydukliai, Tauro kalno gyventojas Tarulis ar Lukiškių aikštėje gerą nuotaiką spinduliuojantys lukiškiukai. Kiekvienas personažas atspindi šio miesto rajono įvairovę, mat Lukiškių aikštės apylinkės jau seniai nėra tik snaudžiantis priemiestis, bet ir turtingą praeitį turinti, gyvybinga miesto dalis.

V. Malčius sako visada mėgęs kurti istorijas ir piešti. Ispanų klasiko Migelio de Servanteso „Don Kichotą“ mėgstamiausia savo knyga laikantis menininkas pastebi, kad šiuolaikinėje vaikų literatūroje dominuoja vaizdai. Tačiau jei juos lydi stipri ir įtraukianti istorija, ji padeda lavinti vaikų vaizduotę, leidžia pačiam susikurti aprašomą pasaulį mintyse. Kurdamas „Namų ant kalno paslaptį“ jis ieškojo balanso tarp nuotaikingų iliustracijų ir turiningo siužeto.

Virginijus sako savo namais laikantis vietą, kurioje gyvena šiandien: „Visas Vilnius yra nuostabus ir nepakartojamas – užlipus ant Trijų kryžių kalno matyti užburiantis vaizdas, įkvepiantis ieškoti paslapių. Tad mano palinkėjimas sau ir visiems – saugoti miesto senamiestį ir žalumą, nes tuo unikali mūsų šalis ir miestas“, – sako menininkas.

Čia pat viskas, ko reikia džiaugtis savo miestu

Gamtos oazės

- 1 Lukiškių aikštė
- 2 Vingio parkas
- 3 Tauro kalnas
- 4 Č. Sugiharos sakurų parkas
- 5 Neries krantinė
- 6 Bernardinų sodas

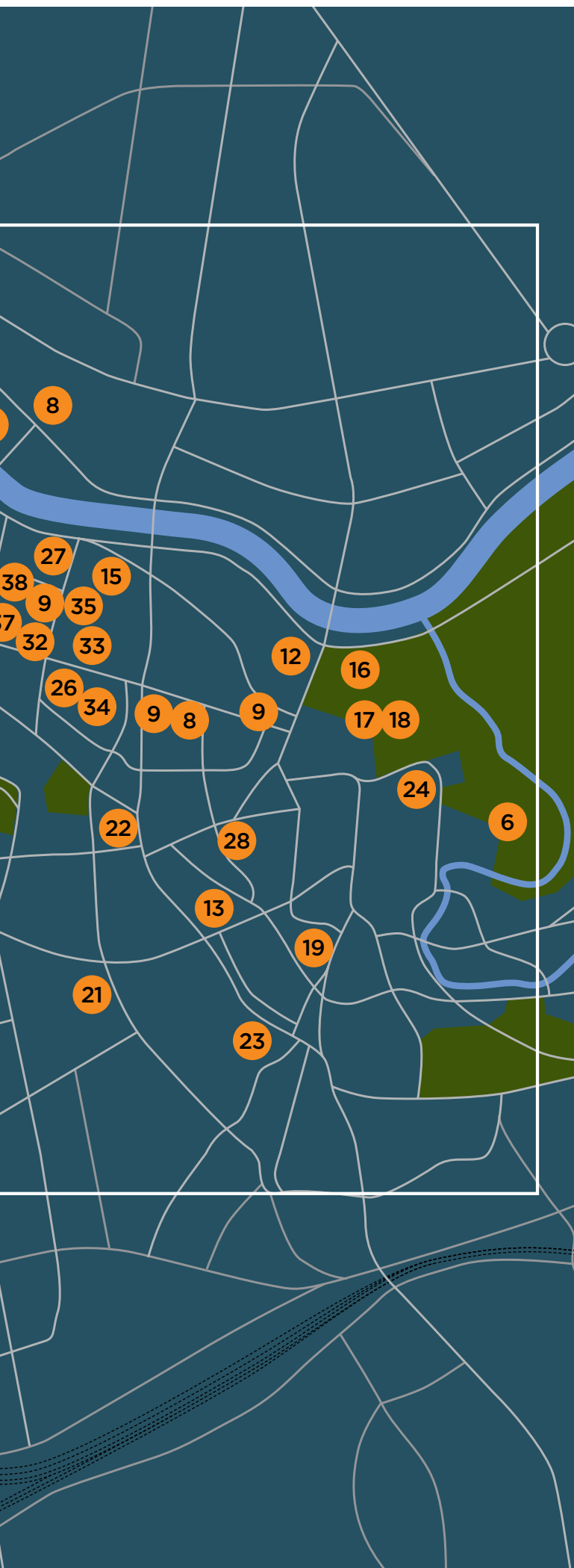
Laikas su kava

- 7 Caffeine LT
- 8 Huracán Coffee
- 9 Vero Cafe
- 10 TASTE MAP

Kultūra pasiekiamą pėsčiomis

- 11 Lietuvos nacionalinė
Martyno Mažvydo biblioteka
- 12 Lietuvos mokslų akademijos
Vrublevskių biblioteka
- 13 Vilniaus apskrities
A. Mickevičiaus viešoji
biblioteka
- 14 Okupacijų ir laisvės kovų
muziejus

- 15** Vytauto Kasiulio dailės muziejus
- 16** Lietuvos nacionalinis muziejus
- 17** Nacionalinis muziejus
- 18** Valdovų rūmai
- 19** Lietuvos dailės muziejus
- 20** Nacionalinė dailės galerija
- 21** MO muziejus
- 22** Vartai
- 23** ŠMC
- 24** Titanikas
- 25** Forum cinemas Vingis
- 26** Kino Deli
- 27** Skalvija
- 28** Pasaka

Pamėgti restoranai arčiausiai namų

- 29** Time
- 30** Local Pub
- 31** Rise
- 32** Bonocosi
- 33** TOWN steakhouse Vilnius
- 34** Downtown Food Hall & Lounge
- 35** Saigon vietnamietiška virtuvė
- 36** Dailypoison
- 37** Drama Burger
- 38** White Rice – GAO
- 39** Panama Food Garden
- 40** Veranda
- 41** Stebuklai
- 42** FRESH POST
- 43** Vathaitau

Visa tai – „Matau Vilnių“

Gražiausia vieta gyventi Vilniuje

Miesto panorama atsiveria
pro langus ir iš namų kiemo

Viskas, ko reikia, pasiekama pėsčiomis

Parkas, restoranai, kavinės,
laisvalaikio pramogų vietos

Erdvūs balkonai ir terasos

Pasitikti dieną ir ilsėtis
grįžus vakare

Jaukiam laikui su šeima

Žalumos pilnas kiemas

Aktyvaus gyvenimo būdo mėgėjams

Šalia nutiesti miesto dviračių takai ir Vingio parkas

Mažiesiems gyventojams

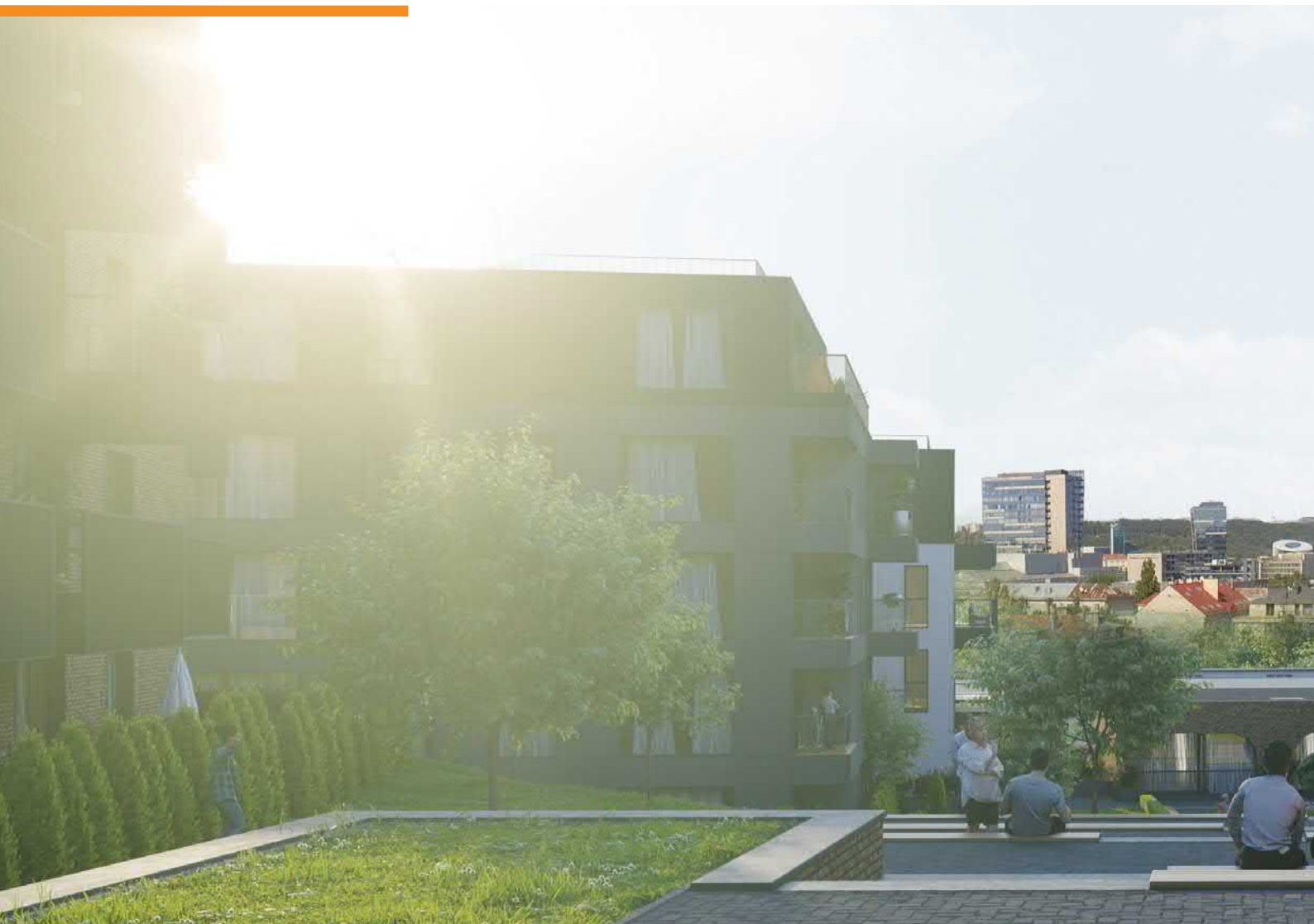
Saugios lavinamosios žaidimų aikštelės

Efektyvūs, gamtą tausojantys inžineriniai sprendimai

A energinio naudingumo klasė, rekuperacinė vėdinimo sistema, saulės kolektoriai

Elektromobilių įkrovimo stotelės bei požeminės ir antžeminės automobilių stovėjimo aikštelės

Grįžti namo be rūpesčių

6 namai
250 butų
5 aukštai
1–4 kambariai
44–102 m² ploto butai

VINGIO NAMAS

UPĖS NAMAS

TILTO NAMAS

PILIES NAMAS

ŠOPENO NAMAS

TAURO NAMAS

